

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTO EKONOMIKOS SKYRIUS**

PAŽYMA

**DĖL KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR.I-1340 1, 2, 23, 25
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 25¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO
PROJEKTO (TAP 16-457 (2), TAP 16-459(2))**

2016-04-12 Nr. NV-1078

Vilnius

1. **Projekto rengėjas:** Susisiekimo ministerija.
2. **Projekto tikslas, esmė:** Įstatymų projektai parengti siekianti pakeisti Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatyme nustatytą uosto žemės nuomos teisinį reguliavimą taip, kad būtų nutraukta Europos Komisijos 2011 09 30 pradėta ES teisės pažeidimo procedūra dėl Valstybinio jūrų uosto žemės nuomos ne konkurso tvarka išnuomavimo juridiniams asmenims, įsigijusiems statinius esančius uosto žemėje. Europos komisijos nuomone žemės nuoma ne konkurso būdu apriboja uosto paslaugų teikėjų įsisteigimo teisę. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Įstatymo projektas) keičiamos uosto žemės nuomos sutarties sąlygos, kuriose nustatomas nuomininko įsipareigojimas, nelaimėjus uosto žemės nuomos viešosios procedūros, perleisti nuosavybės teisę į jam nuosavybės teise priklausančią nekilnojamąjį turtą, esantį jo uosto žemės nuomos sutarties pagrindu naudojamame uosto žemės sklype, viešosios procedūros laimėtojui, išskyrus atvejus, kai uosto žemė išnuomojama strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčioms įmonėms ar jų valdomiems strateginę reikšmę turintiems įrenginiams. Nuomininkas, nelaimėjęs uosto žemės nuomos viešosios procedūros, privalės rinkos verte perleisti nuosavybės teisę į jam priklausančią nekilnojamąjį turtą viešosios procedūros laimėtojui, be to viešosios procedūros laimėtojas turės pasiūlyti esamo nuomininko darbuotojams darbo vietas ir garantijas darbdavių susitarimu perkeltiems darbuotojams. Įstatymo projekte nustatoma viešosios procedūros sąvoka. Tai uosto žemės nuomos teisės suteikimo procedūra, kuri vykdoma viešai Vyriausybės nustatyta tvarka, užtikrinant nediskriminavimo, proporcingumo, skaidrumo, objektyvumo, aiškumo ir ne dviprasmiškumo principų laikymąsi. Siekiant užtikrinti sklandų, šiuo metu galiojančių, uosto žemės nuomos sutarčių atnaujinimą, nustatoma, kad susisiekimo ministro sudaryta komisija per 6 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo raštu kviečia į derybas visus uosto žemės nuomininkus dėl nuomos sutarčių atnaujinimo. Atnaujinta sutartis sudaroma tarp Uosto direkcijos ir nuomininko, ne vėliau kaip per 3 metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo. Neįvykus deryboms ir nesudarius atnaujintos uosto žemės nuomos sutarties, lieka galioti esama žemės nuomos sutartis iki joje nustatyto nuomos termino pabaigos. Siūloma Įstatymo projekto įsigaliojimo data – 2017 01 01. Prašoma, kad Seimas teikiamą įstatymo projektą svarstyty ypatingos skubos tvarka.
3. **Derinimas:** Įstatymo projektas 2016 03 29 svarstytas ministerijų atstovų pasitarime ir 2016 03 30 Vyriausybės pasitarime. Pastaboms suderinti Susisiekimo ministerijoje 2016 04 08 buvo

organizuotas pasitarimas. Į pasitarimo sprendimus atsižvelgta (protokolas pridedamas). Dėl Teisingumo ministerijos (dėl sutarties laisvės principo taikymo, dėl viešosios procedūros sąvokos turinio, dėl perleidžiamo turto rinkos vertės ir sąlygų, dėl nuomos sutarties įsigaliojimo momento, dėl įstatyminio pagrindo nustatyti naują žemės nuomos terminą), Žemės ūkio ministerijos (dėl galimų pavojų UAB „Klaipėdos žuvininkystės produktų aukcionas“ uosto žemės subnuomai ir ūkio subjektų konstitucinių teisių apsaugos) ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabų, į kurias neatsižvelgta, teikiama derinimo pažyma.

- 4. Dalykinio vertinimo išvada:** teikiamas projektas iš esmės atitinka Vyriausybės darbo reglamento reikalavimus.

Patarėjas

Aloyzas Duksa

, tel. 8 706 63 733, el. p. aloyzas.duksa@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 239 3911,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-04-11 Nr. 2-1272

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO

Susisiekimo ministerija, atsižvelgdama į š. m. kovo 29 d. ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarimo protokolinį sprendimą (protokolo Nr. 13 12 klausimas), š. m. kovo 30 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolinį sprendimą (protokolo Nr. 13 1 klausimas) ir š. m. balandžio 1 d. tarpinstitucinio pasitarimo rezultatus, teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 1, 2, 23, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas).

Įstatymo projektas parengtas siekiant pakeisti Klaipėdos valstybinio jūrų uosto žemės nuomos teisinį reguliavimą taip, kad būtų nutraukta Europos Komisijos 2011 m. rugsėjo 30 d. pradėta Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūra Nr. 2007/4595 dėl Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių uosto žemės nuomą, nesuderinamumo su Europos Sąjungos įsisteigimo laisvės principais (toliau – pažeidimo procedūra). Europos Komisija laikosi pozicijos, kad Europos Sąjungos įsisteigimo laisvės principų neatitinka Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 punktas, pagal kurį uosto žemė ne konkurso tvarka gali būti nuomojama juridiniams asmenims, įsigijusiems uosto žemėje statinius, jų pardavimo (perdavimo) metu buvusiai tiesioginei statinių paskirčiai. Europos Komisijos nuomone, taikant šią nuostatą sudaromos palankios sąlygos esamam Klaipėdos valstybinio jūrų uosto žemės nuomininkui ar bet kokiai kitai įmonei, kuriai esamas nuomininkas nusprendžia parduoti arba perduoti toje žemėje esantį pastatą arba statinį, ir taip apribojama uosto paslaugų teikėjų įsisteigimo laisvė.

Atsižvelgiant į tai, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos užsakymu buvo atlikta studija „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto žemės nuomos teisinis reglamentavimas Europos Sąjungos teisės kontekste“ (toliau – Studija). Rengiant Studiją buvo atlikta Klaipėdos valstybinio jūrų uosto ir pasirinktų penkių panašiausių Europos Sąjungos valstybių narių jūrų uostų lyginamoji analizė, parengtos reguliavimo alternatyvos, o pasirinktos reguliavimo alternatyvos pagrindu parengtas teikiamas įstatymo projektas. Įstatymo projektu siekiama ne tik sukurti sąlygas uosto žemės nuomininkų rotacijai, tokiu būdu pasiekiant Europos Komisijos pradėta pažeidimo procedūra keliamą tikslą, tačiau taip pat suteikti realias priemones uosto žemės nuomos sutarties šalims skatinti didesnes investicijas į infrastruktūrą ir suprastruktūrą ir taip skatinti uosto plėtrą, apsaugoti uosto įmonių darbuotojų teises ir teisėtus interesus, užtikrinti uosto žemės nuomininkų teisėtus interesus ir lūkesčius, nepažeidžiant konstitucinės turto savininko teisės į nuosavybę. Detaliau pažeidimo procedūra, siūlomas reguliavimas ir laukiami rezultatai aptarti pridedamame aiškinamajame rašte.

Pripažinus netekusiu galios tik Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 punktą, nebūtų išspręsta Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste susiklosčiusi situacija, susijusi su uosto žemės nuomininkų privačia nuosavybe į nekilnojamąjį turtą, kadangi teisės nuomoti uosto žemę ne konkurso tvarka panaikinimas, savaime neturėtų įtakos privačios nuosavybės į uosto žemėje esančius statinius, pasibaigus uosto žemės nuomos terminui, pabaigai.

Įstatymo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos interneto svetainėje. Iš visuomenės pastabų ar pasiūlymų negauta.

Įstatymo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Europos teisės departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Lietuvos jūrų krovybos kompanijų asociacijai, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijai, VĮ Registrų centrai. Savo iniciatyva pastabas dėl įstatymų projektų pateikė Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos. Atsižvelgus į š. m. kovo 29 d. ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarimo ir š. m. kovo 30 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo sprendimus, š. m. balandžio 1 d. buvo organizuotas tarpinstitucinis pasitarimas, kuriame buvo aptartos ir suderintos pozicijos dėl institucijų pateiktų pastabų. Argumentai dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabų, į kurias neatsižvelgta, pateikiami derinimo pažymoje.

Įstatymo projektas atitinka Šešioliktosios Vyriausybės 2012–2016 metų programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, tačiau konkrečių jos nuostatų neįgyvendina.

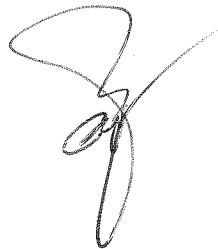
Įstatymo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos Vandens ir geležinkelių transporto politikos departamentas (direktorius Andrius Šniuolis, tel. 239 3926, el. p. andrius.sniuolis@sumin.lt), tiesioginė rengėja – šio departamento direktoriaus pavaduotoja Eglė Vyšniauskaitė (tel. 239 3914, el. p. egle.vysniauskaite@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 3 lapai.
2. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.
3. Aiškinamasis raštas, 10 lapų.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 1, 2, 23, 25 straipsnių pakeitimo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
5. Derinimo pažyma, 13 lapų.
6. Tarpinstitucinio pasitarimo protokolas, 2 lapai.
7. Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.

Aplinkos ministras, pavaduojantis
susisiekimo ministrą

Kęstutis Trečiokas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO
ĮSTATYMO NR. I-1340 1, 2, 23, 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 25¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI**

2016 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 1, 2, 23, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25¹ straipsniu įstatymo projektui ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Atsižvelgiant į tai, kad įstatymo projektas parengtas siekiant nutraukti 2011 m. rugsėjo 30 d. Europos Komisijos pradėtą Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūrą Nr. 2007/4595 dėl Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių uosto žemės nuomą, nesuderinamumo su Europos Sąjungos įsisteigimo laisvės principais, prašyti Lietuvos Respublikos Seimą svarstyti šį įstatymo projektą ypatingos skubos tvarka.

3. Įgalioti susisiekimo ministrą Rimantą Sinkevičių, o jam negalint dalyvauti – susisiekimo viceministrą Saulių Girdauską atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstant nurodytą įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Susisiekimo ministras

Aplinkos ministras
Kęstutis Trečiokas
2016-06-11

Ministerijos kancleris

Tomas Karpavičius
2016-06-11

Teisės skyriaus vedėja

Inga Kiriulytė
2016-06-11

**LIETUVOS RESPUBLIKOS KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO
ĮSTATYMO NR. I-1340 1, 2, 23, 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 25¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai.

Europos Komisija 2011 m. rugsejo 30 d. pradėjo Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūrą Nr. 2007/4595 dėl Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių uosto žemės nuomą, nesuderinamumo su Europos Sąjungos įsisteigimo laisvės principais. Europos Komisija 2012 m. birželio 22 d. išsiuntė Lietuvos Respublikai pagrįstą nuomonę dėl tuo metu Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo (toliau – Klaipėdos uosto įstatymas) 24 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos uosto žemės nuomininko, tvarkingai vykdžiusio uosto žemės nuomos sutartyje nustatytas pareigas, pirmenybės teisės, pasibaigus uosto žemės nuomos sutarties terminui, atnaujinti sutartį.

Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymu Nr. XI-2288 buvo įtvirtintas reguliavimas, pagal kurį buvusiam uosto žemės nuomininkui buvo numatyta pirmenybės teisė sudaryti nuomos sutartį tuo atveju, kai pasibaigus uosto žemės nuomos sutarties terminui, vykdant konkursą dėl uosto žemės nuomos ir vertinant pateiktus konkurso pasiūlymus, vienodą geriausiu pripažintą pasiūlymą pateikia daugiau nei vienas konkurso dalyvis ir vienas iš jų yra buvęs šios uosto žemės nuomininkas, tvarkingai vykdęs pagal uosto žemės nuomos sutartį prisiimtus įsipareigojimus.

Europos Komisija 2013 m. balandžio 26 d. išsiuntė Lietuvos Respublikai papildomą pagrįstą nuomonę, kuria Europos Komisija toliau laikėsi nuomonės, kad priimtais Klaipėdos uosto įstatymo 24 straipsnio 2 dalies pakeitimais Europos Sąjungos teisės pažeidimas nebuvo nutrauktas. 2014 m. gruodžio 18 d. Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymu Nr. XII-1509 visiškai panaikinta pirmumo teisė sudaryti naują uosto žemės nuomos sutartį buvusiam nuomininkui.

Nepaisydama to, Europos Komisija 2014 m. liepos 10 d. papildomu oficialiu pranešimu ir 2014 m. lapkričio 26 d. papildoma pagrįsta nuomone išplėtė pažeidimo procedūrą ir laikosi pozicijos, kad Europos Sąjungos įsisteigimo laisvės principų neatitinka ir Klaipėdos uosto įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 punktas, pagal kurį uosto žemė ne konkurso tvarka gali būti nuomojama juridiniams asmenims, įsigijusiems uosto žemėje statinius, jų pardavimo (perdavimo) metu buvusiai tiesioginei statinių paskirčiai. Europos Komisijos nuomone, taikant šią nuostatą sudaromos palankios sąlygos esamam Klaipėdos valstybinio jūrų uosto (toliau – Klaipėdos uostas) žemės nuomininkui ar bet kokiai kitai įmonei, kuriai esamas nuomininkas nusprendžia parduoti arba perduoti toje žemėje esantį pastatą arba statinį, ir taip apribojama uosto paslaugų teikėjų įsisteigimo laisvė. Europos Komisijos nuomone, tokia įstatymo nuostata sudaroma kliūtis kitų valstybių narių krovinių tvarkymo veiklos vykdytojams, kurie galėtų svarstyti galimybę įsisteigti Klaipėdos uoste, kadangi tokių veiklos vykdytojų galimybės pasinaudoti uosto žeme yra ribotos, nes didžioji šios žemės dalis jau užimta dabartinių nuomininkų ir bus atlaisvinta tik šiems taip nusprendus.

Pripažinus netekusiu galios tik Klaipėdos uosto įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 punktą, nebūtų išspręsta Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste susiklosčiusi situacija, susijusi su uosto žemės nuomininkų privačia nuosavybe į nekilnojamąjį turtą, kadangi teisės nuomoti uosto žemę ne konkurso tvarka panaikinimas, savaime neturėtų įtakos privačios nuosavybės į uosto žemėje esančius statinius, pasibaigus uosto žemės nuomos terminui, pabaigai.

Be to, pakeitus Klaipėdos uosto įstatymo 24 straipsnio nuostatą, buvo panaikinta Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.566 straipsnyje nustatyta uosto nuomininkų pirmenybės teisė atnaujinti nuomos sutartį. Tokia teisinė aplinka kelia realią grėsmę, kad

sulėtės Klaipėdos uosto vystymasis, modernizavimas ir konkurencingumas Baltijos jūros regione.

Dėl to Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 1, 2, 23, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25¹ straipsniu įstatymo projektu (toliau – įstatymo projektas) siekiama ne tik sukurti sąlygas uosto žemės nuomininkų rotacijai, tokiu būdu pasiekiant Europos Komisijos pradėta pažeidimo procedūra keliamą tikslą, tačiau taip pat suteikti realias priemones uosto žemės nuomos sutarties šalims skatinti didesnes investicijas į infrastruktūrą ir suprastruktūrą ir daryti įtaką uosto vystymosi plėtrai, apsaugoti uosto įmonių darbuotojų teises ir teisėtus interesus, užtikrinti uosto žemės nuomininkų teisėtus interesus ir lūkesčius, nepažeidžiant konstitucinės turto savininko teisės į nuosavybę.

Pažymėtina, kad Europos Komisija 2013 m. gegužės 23 d. komunikate „Uostai – augimo variklis“ yra pažymėjusi, jog laisvės teikti paslaugas uostuose apribojimais priimtini tik jei jie grindžiami objektyviais motyvais, kaip antai, vietos stygiumi uostuose arba viešosios paslaugos teikimu, ir jei tokiais apribojimais nepiktnaudžiaujama bei laikomasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo nuostatų. Tačiau tokiais atvejais uosto paslaugų teikėjai turėtų būti paskiriami laikantis skaidrios tvarkos, kuria užtikrinamos vienodos galimybės ir efektyvus viešųjų išteklių naudojimas.

Europos Komisija tame pačiame komunikate yra akcentavusi, jog dėl įvairių pokyčių (pavyzdžiui, didėja ir sudėtingėja laivynas, griežtėja reikalavimai dėl aplinkosauginio veiksmingumo ir alternatyvių degalų ir kt.) didėja reikalavimai infrastruktūrai, todėl uostams reikia vis daugiau investicijų, pavyzdžiui, reikia didinti švartavimosi vietų skaičių, plėsti krantines, šliuzus, gilinti baseinus ir kanalus, taip pat pritaikyti juos didesniems laivams. Uostuose reikia naujos įrangos, kaip antai, kranų, naujų keleivių aptarnavimo terminalų, naujos darbo tvarkos, be to, pristatant krovinius „nuo durų iki durų“ reikia gerai sukoordinuoti vienu metu arba vieną po kitos uosto subjektų atliekamas paslaugas tiek pačiame uoste, tiek už jo ribų. Kitaip tariant, uostai (įskaitant juose veikiančius subjektus – uostų žemės naudotojus) turės investuoti, kad įveiktų visus šiuos technologinius, pramonės, saugos, saugumo, aplinkosaugos ir kovos su klimato kaita iššūkius bei su tuo susijusias grėsmes, tačiau liktų konkurencingi savo regione.

Žemės nuomos teisinių santykių reglamentavimo modeliui, kuris, atsižvelgiant į Klaipėdos uosto specifiką, maksimaliai užtikrintų minėtų priemonių įgyvendinimą ir kartu atitiktų Sutarties dėl Europos veikimo kriterijus, nustatyti, analizei atlikti ir įvertinti, VI Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos užsakymu buvo atlikta studija „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto žemės nuomos teisinis reglamentavimas Europos Sąjungos teisės kontekste“ (toliau – Studija).

Studijos rengimo metu buvo atlikta Europos Sąjungos uostų iš skirtingų jūrų regionų (Šiaurės jūros, Baltijos jūros, Viduržemio jūros) ir Klaipėdos uosto žemės nuomos teisinio reglamentavimo lyginamoji analizė, nustatytos galimos Klaipėdos uosto žemės nuomos teisinių santykių reglamentavimo alternatyvos, atlikta jų analizė ir vertinimas, parinktas, Studijos priežiūros komiteto nuomone, galimas racionaliausias Klaipėdos uosto žemės nuomos teisinių santykių reguliavimo modelis, atitinkantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo reikalavimus ir kartu suteikiantis realias priemones nuomos sutarties šalims skatinti didesnes investicijas į Klaipėdos uosto infrastruktūrą ir suprastruktūrą ir daryti įtaką uosto plėtrai ir Klaipėdos uosto konkurencingumo Baltijos jūros regione stiprinimui. Šis Klaipėdos uosto žemės nuomos teisinių santykių reguliavimo modelis siūlomas įstatymo projekte.

Be įstatymo projekto siūlomo Klaipėdos uosto žemės nuomos teisinių santykių reguliavimo modelio, taip pat buvo analizuota ir vertinta alternatyva Klaipėdos uosto įstatymu ir kitais teisės aktais įtvirtinti tokį reguliavimą, kad tuo atveju, jeigu, pasibaigus Klaipėdos uosto žemės nuomos terminui, uosto žemės nuomos konkursą laimi ne jame esančio turto savininkas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar kitos įgaliotos institucijos sprendimu nuomininko turtas būtų paimtas visuomenės poreikiams. Atlikus išsamią ir nuodugnią šios teisinio reguliavimo alternatyvos analizę, paremtą Lietuvos Respublikos Konstitucinio

Teismo doktrina, taip pat Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) praktika, buvo nustatyta, kad:

- (i) Konstitucinis Teismas yra nurodęs, jog pabrėžiant nuosavybės konstitucinę apsaugą, nuosavybės neliečiamumo principas neturi būti traktuojamas kaip absoliutus, o „Būtinybė riboti subjektines savininko nuosavybės teises gali išplaukti iš paties asmens veiksmų, iš sutarčių, valstybės tarptautinių įsipareigojimų. Tokį apribojimą gali sąlygoti ir turto pobūdis ar visuomenei svarbus interesas.“ Tačiau visuomenės poreikiai – tai visuomet konkretūs ir aiškiai išreikšti visuomenės poreikiai, kurie visais atvejais turi būti realūs; tokie visuomenės poreikiai negalėtų būti kitaip objektyviai patenkinti, jei nebūtų paimtas tam tikras konkretus nuosavybės objektas;
- (ii) remiantis Konstitucinio Teismo jurisprudencija, ribojant nuosavybės teises visais atvejais turi būti laikomasi šių sąlygų: (a) nuosavybės teisės gali būti ribojamos tik remiantis įstatymu; (b) apribojimai turi būti būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti kitų asmenų teises bei laisves, Konstitucijoje įtvirtintas vertybes, visuomenei būtinus konstituciškai svarbius tikslus; (c) turi būti laikomasi proporcingumo principo, pagal kurį įstatymuose numatytos priemonės turi atitikti siekiamus visuomenei būtinus ir konstituciškai pagrįstus tikslus;
- (iii) proporcingumo principas ne kartą buvo išsamiai analizuojamas ir akcentuojamas EŽTT praktikoje. Kaip buvo nustatyta *James v United Kingdom* byloje, valstybių pasirinkta priemonė turi būti „*tinkama tikslui pasiekti ir būti proporcinga*“.¹ Kaip teigia EŽTT daugumoje bylų, visos Europos Žmogaus Teisių ir Pagrindinių Laisvių Apsaugos Konvencijos (toliau – EŽTK) Pirmojo Protokolo 1 straipsnis yra sukonstruotas taip, kad nuosavybės teisės apribojimai ir atėmimai turi būti pagrįsti proporcingumo principu, t. y. priemonės būtų būtinos bendrajam tikslui pasiekti ir nustatytas protingas santykis tarp pasirinktų priemonių ir siekiamo tikslo;
- (iv) remiantis EŽTT praktikos, nagrinėjant nuosavybės paėmimo visuomenės poreikiams ar nuosavybės ribojimo kitokia forma klausimus, analize, galima teigti, kad svarbiausias kriterijus, kurį tiria EŽTT taikydamas proporcingumo testą, yra priemonės proporcingumas tikslui pasiekti, t. y. ar asmuo, kurio teisės ribojamos, nepatiria neproporcingos ir pernelyg didelės (įpareigojimų) naštos, palyginti su kitais visuomenės nariais (angl. *excessive burden*);
- (v) atliekant nuosavybės ribojimo proporcingumo vertinimą, ypatingą reikšmę turi, ar konkrečiu reguliavimu (veiksmu), taip pat konkrečių aplinkybių visumoje nebūtų pažeidžiami asmens teisėti lūkesčiai. Remiantis EŽTT praktika, pateisinamu pripažįstamas tik toks nuosavybės ribojimas, kuris atspindi teisingą viešojo intereso ir asmens pagrindinių teisių apsaugos pusiausvyrą. Vertinant, ar, neapsaugojus asmens teisėtų lūkesčių, jis patirs pernelyg didelių apribojimų, kurių EŽTK netoleruoja, EŽTT akcentuoja šiuos aspektus: (a) asmens gerą valią ir jam tenkančius padarinius; (b) valstybės institucijų elgesį.

Visų šių aplinkybių kontekste pažymėtina, kad nuo 1993 m. gruodžio 23 d. priimto Lietuvos Respublikos žemės nuomos įstatymo, kuris įsigaliojo 1994 m. sausio 12 d., valstybinė žemė (įskaitant Klaipėdos uosto žemę) buvo išnuomojama ne aukciono (ne konkurso) tvarka toje žemėje esančių statinių savininkui (pažymėtina, kad patys statiniai ir kitas turtas buvo privatizuojami aukciono tvarka, jame turint teisę dalyvauti visiems suinteresuotiems asmenims). Nors nuo to laiko buvo pakeista daug teisės aktų, taip pat 1996 m. gegužės 16 d.

¹ EŽTT 1986 m. vasario 21 d. sprendimas byloje *James v United Kingdom*, Nr. 8 EHRR 123.

buvo priimtas Klaipėdos uosto įstatymas, tačiau visą šį laikotarpį galioja teisinis reguliavimas, kurio pagrindu Klaipėdos uoste esančių statinių savininkai turi teisę ne konkurso tvarka nuomotis uosto žemę. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra išaiškinęs, kad „Pagrindas įgyvendinti teisę nuomoti valstybinę žemę ne aukciono tvarka yra teisėtas šioje žemėje esančių statinių, įrenginių valdymas. Tokiu teisiniu reglamentavimu siekiama perduoti valstybinės žemės sklypų naudojimosi teises, skirtas savininko turimų nuolatinių statinių ar įrenginių eksploatavimui įgyvendinti. Taigi, pastatų ir įrenginių savininkai (nuomotojai) turi įstatyme garantuotą teisę lengvatinę (ne aukciono) tvarka nuomoti pastatais užstatytą ir jų eksploatavimo tikslais naudojamą žemės sklypą. Nuomotino žemės sklypo dydis nustatomas pagal tikslinę paskirtį atitinkantį faktinį jo naudojimą, o sklypo ribos – pagal kompetentingų valdžios institucijų aktų patvirtintus sklypo planus.“

Atsižvelgiant į tai, kad tokia statinių savininko nuosavybės apsaugos forma Lietuvos Respublikoje galioja jau ilgai, taip pat šios pozicijos nuosekliai laikomasi teismų praktikoje, tikėtina, kad dėl to susiformavo esamų uosto žemės nuomininkų pagrįsti teisėti lūkesčiai jiems toliau nuomotis uosto žemę ne konkurso tvarka.

Egzistuoja reali rizika, kad tik įstatymo lygmeniu (nesant rašytinės sutarties su Klaipėdos uosto žemės nuomininkais) apribojus esamų Klaipėdos uosto žemės nuomininkų nuosavybės teises į suprastruktūrą ir (ar) kitą turtą, t. y. paimant nuosavybę visuomenės poreikiams, galėtų būti pažeidžiami suprastruktūros savininkų teisėti lūkesčiai ir kartu proporcingumo principas. Absoliutus turto paėmimo visuomenės poreikiams įtvirtinimas įstatymo lygmeniu, jei esamas uosto žemės nuomininkas nelaimi viešosios procedūros, manytina, galėtų pažeisti proporcingumo principą ir tuo aspektu, kad daugeliu atvejų visuomenės poreikiams iš esamų nuomininkų paimtas turtas (uosto suprastruktūra) būtų perduodamas kitam privačiam subjektui (viešosios procedūros laimėtojai) tam, kad šis galėtų vykdyti ūkinę-komercinę veiklą uoste.

Primintina ir tai, kad Lietuvos Respublika yra sudariusi dvišales ir daugiašales sutartis dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos, kuriose numatyta, kad „*susitariančiosios šalies investicijų investicijos kitos susitariančiosios šalies teritorijoje negali būti nacionalizuotos, eksproprijautos ir joms negalima taikyti nacionalizavimui ar ekspropriacijai analogiškų priemonių (toliau vadinamų „ekspropriacija“) kitos susitariančiosios šalies teritorijoje, išskyrus atvejus, kai tai atliekama visuomenės interesais. Ekspropriacija turi būti vykdoma įstatymų nustatyta tvarka, nediskriminaciniu pagrindu ir greitai išmokant adekvačią ir veiksmingą kompensaciją. Tokios kompensacijos dydis turi atitikti eksproprijuotų investicijų rinkos vertę, buvusių prieš pat ekspropriaciją arba prieš viešai paskelbiant apie ją, priklausomai nuo to, kas įvyko anksčiau; į ją įskaitomos palūkanos nuo pirmos dienos po ekspropriacijos, apskaičiuotos pagal LIBOR kursą, ji yra išmokama nedelsiant, veiksmingai realizuojama ir netrukdomai pervedama laisvai konvertuojama valiuta“.*

Atsižvelgiant į minėtus argumentus, tikėtina, kad absoliutus nuosavybės paėmimo visuomenės poreikiams įtvirtinimas tuo atveju, jeigu uosto žemės nuomos viešąją procedūrą laimi ne esamas uosto žemės nuomininkas, turėtų įtakos galimiems teisiniams ir investiciniams arbitražiniams ginčams dėl turto paėmimo visuomenės poreikiams teisėtumo. Esami žemės nuomininkai, tikėtina, gali ginti savo konstitucinę nuosavybės teisę kvestionuodami visuomenės poreikio buvimą bei paėmimo visuomenės poreikiams proporcingumą. Kaip minėta, 1993 m. gruodžio 23 d. priimto Lietuvos Respublikos žemės nuomos įstatymo, kuris įsigaliojo 1994 m. sausio 12 d., pagrindu valstybinė žemė (įskaitant Klaipėdos uosto žemę) buvo išnuomojama ne aukciono (ne konkurso) tvarka toje žemėje esančių statinių savininkui. Nors nuo to laiko pasikeitė daug teisės aktų, taip pat 1996 m. gegužės 16 d. buvo priimtas Klaipėdos uosto įstatymas, tačiau visą šį laikotarpį galioja teisinis reguliavimas, kurio pagrindu Klaipėdos uoste esančių statinių savininkai turi teisę ne konkurso tvarka nuomotis uosto žemę. Todėl Klaipėdos uosto teritorijoje esančių privačios nuosavybės nekilnojamųjų daiktų savininkai, tikėtina, remtųsi tuo, kad jie negalėjo pagrįstai

tikėtis, jog nuosavybės teisių apsauga jiems nebebus taikoma. Tai reikštų, kad yra pažeidžiamas vienas iš proporcingumo principo elementų, t. y. teisėti lūkesčiai. Galiausiai, dėl tokio reguliavimo sumažėtų investicijos į Klaipėdos uostą, būtų prarastas Klaipėdos uosto konkurencingumas Baltijos jūros regione, būtų padaryta didelė žala Lietuvos Respublikos biudžetui.

Vertinant kitas galimas Klaipėdos uosto žemės nuomininko, kuris nelaimėjo viešosios procedūros, suteikimo naudotis viešosios procedūros laimėtojų buvusio nuomininko supaprastuota ir kitu turto, alternatyvas, buvo diskutuota ir analizuota galimybė supaprastuotą ir kitą turtą viešosios procedūros laimėtojų suteikti nuomos pagrindu. Tačiau Konstitucijos 46 straipsnyje yra įtvirtintas asmens ūkinės veiklos laisvės principas, kurio turinį ne kartą nagrinėjo Konstitucinis Teismas. Remiantis Konstitucijos 46 straipsniu ir Konstitucinio Teismo jurisprudencija, manytina, kad buvusio uosto žemės nuomininko įpareigojimas įstatymo lygmeniu nuomoti supaprastuotą ir kitą turtą viešosios procedūros laimėtojų galimai pažeistų ūkinės veiklos laisvės principą, nes buvęs uosto žemės nuomininkas tam tikrais atvejais prieš savo valią būtų priverstas užsiimti kita ūkine veikla (nekilnojamojo turto nuoma, taip pat vykdyti su tuo susijusius įsipareigojimus (atlikti kapitalinį remontą, užtikrinti galimybę viso nuomos termino metu naudoti turtą pagal paskirtį ir pan.)). Be to, toks veiklos modelis galėtų paralyžuoti uosto veiklą, kai, pavyzdžiui, naujam uosto žemės nuomininkui pageidaujant atlikti investicijas į uostą (rekonstruoti, griauti esamus statinius ir statyti naujus statinius), buvęs uosto žemės nuomininkas, kaip statinių savininkas, neduotų reikalingų sutikimų ir įgaliojimų.

Apibendrinant, siekiant išvengti minėtų teisminių ir arbitražinių ginčų, taip pat investicinių ginčų bei investicijų Klaipėdos uoste mažėjimo ir Klaipėdos uosto konkurencingumo Baltijos jūros regione praradimo, tačiau turint tikslą nutraukti prieš Lietuvos valstybę pradėtą Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūrą, siūlomu teisiniu reguliavimu numatyta, kad su iki naujo teisinio reguliavimo įsigaliojimo momentu esančiais nuomininkais, kuriems nuosavybės teise nuomojamoje uosto žemėje priklauso statiniai, bus susitariama dėl jiems priklausančios supaprastuotos ir kito turto perleidimo viešosios procedūros laimėtojų, jei, pasibaigus uosto žemės nuomos terminui, viešąją procedūrą laimi ne esamas uosto žemės nuomininkas. Tokiu atveju supaprastuota ir kitas turtas būtų perleidžiami sutarties tarp buvusio nuomininko ir naujo nuomininko pagrindu.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Siekiant užtikrinti, kad naujas Klaipėdos valstybinio jūrų uosto žemės nuomos reguliavimas atitiks geriausią Europos Sąjungos uostuose egzistuojančią praktiką, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos užsakymu buvo atlikta studija „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto žemės nuomos teisinis reglamentavimas Europos Sąjungos teisės kontekste“ (toliau – Studija). Rengiant Studiją, buvo atlikta Klaipėdos valstybinio jūrų uosto ir penkių pasirinktų Europos Sąjungos valstybių narių jūrų uostų lyginamoji analizė, parengtos reguliavimo alternatyvos, o pasirinktos reguliavimo alternatyvos pagrindu parengtas įstatymo projektas.

Teikiamą įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos Vandens ir geležinkelių transporto politikos departamentas (direktorius Andrius Šniuolis, tel. 239 3926, el. p. andrius.sniuolis@sumin.lt), tiesioginė rengėja – šio departamento direktoriaus pavaduotoja Eglė Vyšniauskaitė (tel. 239 3914, el. p. egle.vysniauskaite@sumin.lt).

3. Dabartinis teisinis įstatymo projekte aptartų teisinių santykių reglamentavimas.

Pagal šiuo metu galiojančio Klaipėdos uosto įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 punktą VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija uosto žemę gali išnuomoti ne konkurso tvarka, kai uosto žemė išnuomojama juridiniams asmenims, kurie įsigijo statinius. Šiuo atveju jiems

išnuomojami tik statinių pardavimo (perdavimo) metu buvusiai tiesioginei pastatų paskirčiai reikalingi uosto žemės plotai.

Pasibaigus nuomos sutarties terminui, su statinių savininku gali būti sudaroma nauja uosto žemės nuomos sutartis ne konkurso tvarka, išskyrus kai, pasibaigus uosto žemės nuomos terminui, statinio savininkas neketina toliau naudoti statinio ar ketina naudoti jį ne pagal paskirtį, arba yra pasibaigęs ekonomiškai pagrįstas statinio naudojimo terminas ir statinys yra išregistruotas iš Nekilnojamojo turto registro, arba yra kitų duomenų apie statinio žuvimą (nugriovimą, sugriovimą, sunykimą, sudegimą ir panašiai).

Šiuo metu galiojantis Klaipėdos uosto įstatymas nenumato jokios kitos galimybės, pasibaigus uosto žemės nuomos terminui, paimiti privačios nuosavybės teise priklausančius statinius ir perduoti juos naujam uosto žemės nuomos konkurso nugalėtojui, kaip tik paimant turtą visuomenės poreikiams. Klausimai dėl privačios nuosavybės turto paėmimo iš esamų uosto nuomininkų, siekiant užtikrinti įsisteigimo laisvę Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste, ir paimto turto perdavimo kitiems privatiems subjektams, kad šie galėtų vykdyti ūkinę ir komercinę veiklą Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste, kelia pagrįstų abejonių dėl tokių priemonių teisėtumo ir jų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

4. Naujos teisinio reglamentavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Įgyvendinant įstatymo projekto tikslus, įstatymo projekte siūlomos naujos teisinio reglamentavimo nuostatos:

1) siekiant užtikrinti uosto žemės nuomininkų kaitos galimybes pasibaigus uosto žemės nuomos terminui ir pasiekti Europos Komisijos pradėta pažeidimo procedūra siekiamų tikslų, siūloma panaikinti Klaipėdos uosto įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 punktą, pagal kurio nuostatas VI Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijai suteikiama teisė ne konkurso tvarka išnuomoti juridiniams asmenims, kurie įsigijo statinius, statinių pardavimo (perdavimo) metu buvusiai tiesioginei pastatų paskirčiai reikalingus uosto žemės plotus;

2) siekiant užtikrinti, kad Klaipėdos valstybinio jūrų uosto žemės nuomos procedūros būtų organizuojamos viešai, laikantis nediskriminavimo, proporcingumo, skaidrumo principų, siūloma numatyti, jog Klaipėdos valstybinio jūrų uosto žemė nuomojama viešosios uosto žemės nuomos teisės suteikimo procedūros tvarka, laikantis nediskriminavimo, proporcingumo, skaidrumo, objektyvumo, aiškumo ir nedviprasmiškumo principų (toliau – uosto žemės nuomos viešoji procedūra), išskyrus Klaipėdos uosto įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytą atvejį, taip pat kai uosto žemė išnuomojama uosto žemėje esančioms strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčioms įmonėms ir įmonėms, valdančioms ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčius įrenginius, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme. Pastaroji išimtis taikoma tik ribotam subjektų skaičiui ir yra skirta nacionalinio saugumo interesams užtikrinti. Siūloma numatyti išimtis suteiks galimybę uoste veikiančioms strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčioms įmonėms ir įmonėms, valdančioms strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčius įrenginius, išimties tvarka pratęsti žemės nuomos sutartį, užtikrins tokių įmonių ir įrenginių, susijusių su nacionalinio ir ekonominio saugumo grėsmėmis, nepertraukiamą veiklą uoste ir valstybei svarbių funkcijų užtikrinimą. Atsižvelgus į tai, kad žemės nuomos teisės Klaipėdos valstybiniame jūrų uosto turėjimas yra būtinoji prielaida norint vykdyti veiklą Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste, įtvirtinus minėtą išimtį, siekiama išvengti situacijos, kai valstybei strateginę reikšmę turinčios įmonės, kaip kad AB „Klaipėdos nafta“ ar Suskystintųjų gamtinių dujų terminas, turėtų nutraukti veiklą, jeigu nelaimėtų viešosios procedūros ir netektų teisės į uosto žemės nuomą.

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad viešosios procedūros vykdymo tvarką tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Sprendimas suteikti uosto žemės nuomos teisę viešosios procedūros tvarka priimtas įvertinus Studijos atlikimo metu išanalizuotą geriausią Europos

Sajungos jūrų uostuose egzistuojančią praktiką. Numatoma, kad pagrindine viešosios procedūros forma bus uosto žemės nuomos konkursas.

Paminėtina, kad išnuomojant uosto žemę Klaipėdos uosto įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose numatytais atvejais būtų taikomos Klaipėdos uosto įstatymo nuostatos dėl uosto žemės nuomos tvarkos (t. y. uosto žemė išnuomojama sudarant uosto žemės nuomos sutartį, sutartis sudaroma tarp uosto žemės nuomininko ir VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos, sutartis sudaroma ne ilgesniam nei 50 metų terminui ir t. t.). Viešajai procedūrai ir uosto žemės nuomos santykiams ir toliau bus taikomos kitos Klaipėdos uosto įstatymo nuostatos, t. y. maksimalus žemės nuomos terminas nustatomas iki 50 metų ir kt.

Atsižvelgiant į tai, kad Klaipėdos valstybinio uosto žemė išnuomojama viešosios procedūros tvarka, tikslinama Klaipėdos uosto įstatymo 23 straipsnio 2 dalis, išbraukiant nuostatą, kad uosto žemės nuomos konkurso sąlygas tvirtina susisiekimo ministras;

3) siekiant užtikrinti sklandų turto perdavimo procesą naujam uosto žemės nuomininkui, siūloma numatyti, kad uosto žemės nuomininkas, sudarydamas žemės nuomos sutartį, įsipareigoja, nelaimėjus uosto žemės nuomos viešosios procedūros, perleisti uosto žemės nuomos viešosios procedūros laimėtojų nuosavybės teisę į jam nuosavybės teise priklausančią nekilnojamąjį turtą, esantį jo nuomojamoje uosto žemėje;

4) siekiant užtikrinti turto savininkų nuosavybės teisių apsaugą, siūloma įtvirtinti, kad turtas perleidžiamas uosto žemės nuomos viešosios procedūros laimėtojų rinkos verte, kuri apskaičiuojama teisės aktų (Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo, Lietuvos Respublikos finansų ministro 2012 m. balandžio 27 d. įsakymo Nr. 1K-159 „Dėl Turto ir verslo vertinimo metodikos patvirtinimo“, Tarptautiniais vertinimo standartais, Europos vertinimo standartais ir kt.) nustatyta tvarka; skelbiant viešąją procedūrą dėl uosto žemės sklypo, kuriame yra nekilnojamojo turto, informaciniame skelbime be kitos informacijos bus nurodyta informacija apie perleidžiamą turtą, turto kainą, kuri bus nustatyta atliekant turto vertinimą, atsiskaitymo sąlygos ir kitos esminės sąlygos;

5) siekiant užtikrinti darbuotojų, dirbančių pas uosto žemės nuomininką, kuris nelaimėjo uosto žemės nuomos viešosios procedūros, teisių apsaugą, siūloma numatyti, kad uosto žemės nuomos viešosios procedūros laimėtojas pasiūlo esamo uosto žemės nuomininko darbuotojams, kurių funkcijos tiesiogiai susijusios su veikla, vykdoma nuomojamoje uosto žemėje, darbo vietą ir uosto žemės nuomos viešosios procedūros laimėtojas bei esamas uosto žemės nuomininkas sudaro susitarimą dėl esamo uosto žemės nuomininko darbuotojų perkėlimo pas uosto žemės nuomos viešosios procedūros laimėtoją; perkeltiems darbuotojams yra taikomos teisės aktuose įtvirtintos darbuotojų, perkeltų dirbti į kitą darbovietę darbdavių susitarimu, garantijos;

6) siekiant užtikrinti Klaipėdos uosto įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo įgyvendinimą ir išvengti priverstinio privačios nuosavybės turto paėmimo iš esamų uosto nuomininkų, siekiant užtikrinti įsisteigimo laisvę Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste, ir paimto turto perdavimo kitiems privatiems subjektams, kad šie galėtų vykdyti ūkinę ir komercinę veiklą Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste, siūloma numatyti, kad iki Klaipėdos uosto įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo įsigaliojimo sudarytos uosto žemės nuomos sutartys atnaujinamos Klaipėdos uosto įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo 6 straipsnio, numatančio įgyvendinimo nuostatas, tvarka; tokiu būdu galiojančios žemės nuomos sutartys bus pakeistos savanoriškais pagrindais derybų būdu;

7) siekiant užtikrinti, kad šiuo metu galiojančios uosto žemės nuomos sutartys būtų atnaujinamos sklandžiai ir teisėtai, siūloma įtvirtinti, kad Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro sudaryta komisija per 6 mėnesius nuo Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 1, 2, 23, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25¹ straipsniu įstatymo įsigaliojimo raštu kviečia visus uosto žemės nuomininkus į derybas dėl uosto žemės nuomos sutarties atnaujinimo; derybų tikslas – parengti ir suderinti atnaujintos uosto žemės nuomos sutarties, atitinkančios Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatyme įtvirtintas uosto žemės nuomos sutarties sąlygas (toliau – atnaujinta uosto

žemės nuomos sutartis), projektą; derybų metu bus siekiama, kad šalys *inter alia* susitartų dėl nuomininkui nuosavybės teise priklausančio turto perleidimo viešosios procedūros laimėtojui, jei viešąją procedūrą laimi ne esamas uosto žemės nuomininkas; šiuo reguliavimu siekiama, kad nuosavybės teisės apribojimas atsirastų sutartiniais pagrindais ir būtų sumažintas atveju, kada galėtų reikėti svarstyti nekilnojamojo turto, esančio Klaipėdos uoste, paėmimą visuomenės poreikiams būtinybę, skaičius; derybos dėl uosto žemės nuomos sutarties atnaujinimo bus vykdomos individualiai su kiekvienu nuomininku, laikantis lygiateisiškumo principo; atnaujinta uosto žemės nuomos sutartis bus sudaroma tarp Uosto direkcijos ir nuomininko kaip galima greičiau, tačiau ne vėliau kaip per 3 metus nuo minėtojo įstatymo įsigaliojimo; per 3 metus nuo Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 1, 2, 23, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25¹ straipsniu įstatymo įsigaliojimo neįvykus deryboms ar nesudarius atnaujintos uosto žemės nuomos sutarties, lieka galioji esama uosto žemės nuomos sutartis joje nustatytomis sąlygomis iki sutartyje nustatyto uosto žemės nuomos termino pabaigos; šiuo atveju, pasibaigus uosto žemės nuomos terminui, būtų taikomas bendrasis reguliavimas, skelbiama viešoji procedūra, o esamam uosto žemės nuomininkui jos nelaimėjus, *ad hoc* teisės aktų nustatyta tvarka gali būti svarstomas nekilnojamojo turto, esančio žemės sklype, paėmimo visuomenės poreikiams klausimas;

8) numatoma, kad viešoji procedūra bus įgyvendinama Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, o uosto žemės nuomos sutarties formą, uosto žemės nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarką ir uosto žemės nuomos mokesčio dydžius Uosto direkcijos teikimu tvirtins Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija; pažymėtina, kad remiantis esamu reguliavimu uosto žemės nuomos sutarties formą, uosto žemės nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarką ir uosto žemės nuomos mokesčio dydžius Uosto direkcijos teikimu tvirtina susisiekimo ministras; kadangi uosto žemės nuomos sutarties forma, uosto žemės nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarka ir uosto žemės nuomos mokesčio dydžiai nėra tiesiogiai susiję su uosto žemės (valstybinės žemės) suteikimo procedūrų (viešosios procedūros) reguliavimu, todėl įstatymo projekto rengėjai įstatymo projektu suteikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei diskrecijos teisę spręsti, ar sprendimai dėl šių klausimų bus priimami Lietuvos Respublikos Vyriausybės lygmeniu, ar Lietuvos Respublikos Vyriausybė nuspręstų perduoti šias funkcijas kitai kompetentingai institucijai (Susisiekimo ministerijai);

9) numatoma, kad Klaipėdos uosto žemės nuomos sutartis įsigalioja po to, kai viešosios procedūros laimėtojas visiškai sumoka perleidžiamo turto kainą nuomininkui, tačiau esamam nuomininkui ir viešosios procedūros laimėtojui susitarus, uosto žemės nuomos sutartis gali įsigalioji ir iki visiško perleidžiamo turto kainos sumokėjimo; iki naujos uosto žemės nuomos sutarties su viešosios procedūros laimėtoju įsigaliojimo esamas nuomininkas toliau naudojasi uosto žemės sklypu ir jame esančiu turtu, šiuo laikotarpiu nesudarydamas naujos uosto žemės nuomos sutarties; paminėtina, kad uosto žemės nuomos suteikimo viešoji procedūra bus organizuojama likus keliolikai mėnesių iki uosto žemės nuomos termino su esamu nuomininku pabaigos, o viešosios procedūros sąlygose numatomas atsiskaitymo už perleidžiamą turtą terminas negalės būti ilgesnis nei nuomos sutarties su esamu uosto žemės nuomininku pabaigos terminas; todėl iki šio termino pabaigos esamas uosto žemės nuomininkas naudosis uosto žemės sklypu galiojančios nuomos sutarties pagrindu, t. y. nesudarydamas naujos uosto žemės nuomos sutarties; šie klausimai bus detalčiau reguliuojami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu tvirtinamoje Viešosios Klaipėdos valstybinio jūrų uosto žemės nuomos teisės suteikimo tvarkoje; paminėtina, kad atitinkamas reguliavimas yra būtinas siekiant užtikrinti veiklos nepertraukiamumą uoste, sudaryti sąlygas nesumažinti Klaipėdos uosto konkurencingumo; atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, svarbu, kad buvęs nuomininkas nenutrauktų veiklos iki naujos sutarties įsigaliojimo ir taip būtų užtikrinamas sklandus pereinamasis laikotarpis;

10) įstatymo projekte siūloma išbraukti Klaipėdos uosto įstatymo 23 straipsnio 3 dalies paskutinius 2 sakinius: „Sprendimą perduoti laikinai neatlygintinai naudotis uosto žeme priima Uosto direkcija. Uosto žemė perduodama laikinai neatlygintinai naudotis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka“; šios nuostatos atkartoja Klaipėdos uosto įstatymo 5 straipsnio 2

dalį, taip pat 11 straipsnio 5 punktą, todėl yra perteklinės ir teisinės technikos prasme nereikalingos; kadangi įstatymo projektu Klaipėdos uosto įstatymo 23 straipsnis išdėstomas nauja redakcija, todėl šiuo įstatymo projektu taip pat siūloma koreguoti teisės technikos prasme nekorektiškas nuostatas, susijusias su keičiamais Klaipėdos uosto įstatymo straipsniais.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima priimto įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Įstatymo projektas neturės esminės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Galima priimto įstatymo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Priimtas įstatymo projektas turės teigiamą įtaką uosto modernizavimui ir plėtrai, jo konkurencingumo užtikrinimui, uosto darbuotojų darbo sąlygų užtikrinimui. Siūlomo reglamentavimo tikslas – sukurti palankias sąlygas vykdyti nuoseklias investicijas uoste, tokiu būdu didinant uosto konkurencingumą Baltijos jūros regione, užtikrinti stabilias uosto plėtros ir veiklos sąlygas. Įstatymo projektu siūlomas naujas teisinis reglamentavimas turėtų turėti teigiamą ekonominę ir socialinę įtaką vystant verslą uoste.

Planuojama, kad priėmus įstatymo projektą bus sudarytos būtinos sąlygos nutraukti Europos Komisijos pradėtą pažeidimo procedūrą, tokiu būdu bus sukurtas didesnis teisinis tikrumas uoste veikiančioms įmonėms dėl jų tolimesnės veiklos vykdymo perspektyvų.

Priėmus įstatymo projektą bus sudarytos sąlygos derybų būdu pakeisti šiuo metu galiojančias uosto žemės nuomos sutartis, tokiu būdu bus eliminuota arba stipriai sumažinta teisminių ginčų su uosto naudotojais apimtis ir skaičius bei nekilnojamojo turto, esančio Klaipėdos uoste, paėmimo visuomenės poreikiams instituto taikymo skaičius. Sutarčių pakeitimas per 3 metus po įstatymo projekto priėmimo, o ne po to, kai pasibaigs kiekviena iš uosto žemės nuomos sutarčių, suteiks teisinio aiškumo uosto naudotojams ir VI Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijai dėl tolimesnio uosto naudotojų veiklos uoste vykdymo, tokiu būdu bus sukurtos palankesnės sąlygos uosto plėtrai, investicijų ir uosto konkurencingumo didinimui. Paminėtina, kad derybos su esamais uosto žemės nuomininkais bus vykdomos savanoriškais pagrindais, t. y. kiekvienas uosto žemės nuomininkas turės teisę apsispręsti, ar dalyvauti derybose ir sudaryti atnaujintą uosto žemės nuomos sutartį. Uosto žemės nuomininkui priėmus sprendimą nedalyvauti derybose ir (ar) nesudaryti atnaujintos uosto žemės nuomos sutarties, liks galioti esama uosto žemės nuomos sutartis joje nustatytais sąlygomis iki sutartyje nustatyto uosto žemės nuomos termino pabaigos.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, galiojantys teisės aktai, kuriuos būtina pakeisti, panaikinti ar priimti, priėmus teikiamą įstatymo projektą.

Siekiant inkorporuoti teikiamą įstatymo projektą į teisinę sistemą, priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių įstatymų nereikės.

9. Įstatymo projekto atitiktis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų, Terminų banko įstatymų reikalavimams ir bendrinės lietuvių kalbos normoms, sąvokų ir terminų įvertinimas.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymo projekte pateikta sąvoka „viešoji uosto žemės nuomos teisės suteikimo procedūra“ yra įvertinta Valstybinės lietuvių kalbos komisijos Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Įstatymo projekto atitiktis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

Įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos teisės aktus.

11. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, šių aktų rengėjai.

Priėmus teikiamą įstatymo projektą, iki numatyto įstatymų įsigaliojimo turės būti parengta ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta uosto žemės nuomos viešosios procedūros tvarka, pripažintos netekusiomis galios Klaipėdos valstybinio jūrų uosto žemės nuomos konkurso sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2004 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. 3-49 „Dėl Klaipėdos valstybinio jūrų uosto žemės nuomos konkurso sąlygų patvirtinimo“, ir pakeista arba pripažinta netekusia galios Klaipėdos valstybinio jūrų uosto žemės nuomos sutarties forma, patvirtinta Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 3-167 „Dėl Klaipėdos valstybinio jūrų uosto žemės nuomos sutarties formos patvirtinimo“.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų pareikalaus ar leis sutaupyti įstatymo įgyvendinimas.

Įstatymui įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nenumatoma.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai, rekomendacijos ir išvados.

Įstatymo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje. Kitų konsultavimosi būdų nenumatoma. Dėl įstatymo projekto specialistų vertinimų, rekomendacijų ar išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*.

Reikšminiai įstatymo projekto žodžiai: „uostas“, „nuoma“, „uosto žemė“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Aplinkos ministras
Kęstutis Trečiokas
2016-04-11

Ministerijos kancleris
Tomas Varpavičius
2016-04-11

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR. I-1340 1, 2, 23, 25
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 25¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

20 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymas reguliuoja Klaipėdos valstybinio jūrų uosto (toliau – uostas) veiklą ir valdymą. Uosto ir uosto naudotojų veiklą reglamentuojantys kiti Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai taikomi tiek, kiek šios veiklos nereglamentuoja šis įstatymas.“

2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 23 dalimi:

„23. **Viešojo uosto žemės nuomos teisės suteikimo procedūra** (toliau – viešojo procedūra) – uosto žemės nuomos teisės suteikimo procedūra, kuri vykdoma viešai Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, užtikrinant nediskriminavimo, proporcingumo, skaidrumo, objektyvumo, aiškumo ir nedviprasmiškumo principų laikymąsi.“

2. Buvusią 2 straipsnio 23 dalį laikyti 24 dalimi.

3 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**23 straipsnis. Uosto žemės nuomos tvarka**

1. Uosto direkcija uosto žemę gali išnuomoti tik viešosios procedūros tvarka, išskyrus kai:

1) uosto žemė išnuomojama uosto žemės naudotojams kaip kompensacija už paimąją visuomenės poreikiams anksčiau jiems išnuomotą uosto žemę ir dėl to nutraukiama prieš terminą uosto žemės nuomos sutartis.

2) uosto žemė išnuomojama uosto žemėje esančioms strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčioms įmonėms ar įmonėms, valdančioms ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčius įrenginius, esančius uosto žemėje, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme.

2. Uosto žemės nuomos sutarties formą, uosto žemės nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarką ir uosto žemės nuomos mokesčio dydžius Uosto direkcijos teikimu tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Uosto žemės nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarka ir uosto žemės nuomos mokesčio dydžiai tvirtinami ne trumpesniam kaip 5 metų terminui. Uosto žemės nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarkoje nustatoma, kad uosto žemės nuomos mokesčio dydis uosto žemės naudotojams gali būti didinamas arba mažinamas atsižvelgiant į uosto žemės naudotojo atliekamų krovos ar kitų darbų, susijusių su uosto funkcinė paskirtimi, mastus (didejant atliekamų krovos ar kitų darbų, susijusių su uosto funkcinė paskirtimi, mastams, uosto žemės nuomos mokesčio dydis mažinamas, mažėjant – didinamas).

3. Uosto žemė gali būti perduota laikinai neatlygintinai naudotis valstybės institucijoms, kurių veikla uoste privaloma pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, taip pat uoste esančiai viešajai geležinkelių infrastruktūrai eksploatuoti ir naujai viešajai geležinkelių infrastruktūrai statyti.“

4 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 25 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Uosto žemės nuomos sutartyje turi būti nustatyta:

- 1) nuomininko krovos ir kitų darbų, susijusių su uosto funkcinė paskirtimi, minimalūs mastai;
- 2) uosto žemės nuomos mokesčio apskaičiavimo, mokėjimo, keitimo sąlygos ir tvarka;
- 3) nuomininko įsipareigojimas, nelaimėjus uosto žemės nuomos viešosios procedūros, perleisti nuosavybės teisę į jam priklausančią nekilnojamąjį turtą, esantį šios uosto žemės nuomos sutarties pagrindu naudojamame uosto žemės sklype, viešosios procedūros laimėtojui;
- 4) nuomininko įsipareigojimas pateikti Uosto direkcijai reikalaujamą informaciją ir dokumentus apie turtą, kuris nelaimėjus uosto žemės nuomos viešosios procedūros bus perleidžiamas viešosios procedūros laimėtojui;
- 5) nuomininko įsipareigojimas pateikti Uosto direkcijai reikalaujamą informaciją ir dokumentus apie pas viešosios procedūros laimėtoją perkeliamus darbuotojus.“

2. Papildyti 25 straipsnį 7 dalimi:

„7. Uosto žemės nuomos sutartis įsigalioja po to, kai viešosios procedūros laimėtojas visiškai sumoka šio įstatymo 25¹ straipsnio 1 dalyje nurodyto perleidžiamo turto kainą nuomininkui šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis. Esamam nuomininkui ir viešosios procedūros laimėtojui susitarus, uosto žemės nuomos sutartis gali įsigalioti ir iki visiškai šio įstatymo 25¹ straipsnio 1 dalyje nurodyto perleidžiamo turto kainos sumokėjimo. Iki naujos uosto žemės nuomos sutarties su viešosios procedūros laimėtoju įsigaliojimo esamas nuomininkas toliau naudojami uosto žemės sklypu ir jame esančiu turtu, šiuo laikotarpiu nesudarydamas naujos uosto žemės nuomos sutarties.“

3. Papildyti 25 straipsnį 8 dalimi:

„8. Viešosios procedūros laimėtojas pasiūlo esamo nuomininko darbuotojams darbo vietą ir viešosios procedūros laimėtojas bei esamas nuomininkas sudaro rašytinį susitarimą dėl nuomininko darbuotojų perkėlimo pas viešosios procedūros laimėtoją. Perkeltiems darbuotojams yra taikomos darbuotojų, perkeltų dirbti į kitą darbovietę darbdavių susitarimu, garantijos.“

5 straipsnis. Įstatymo papildymas 25¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 25¹ straipsniu:

„25¹ straipsnis. Turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo sąlygos

1. Vykdydamas žemės nuomos sutartyje nustatytą įsipareigojimą, nuomininkas, nelaimėjęs uosto žemės nuomos viešosios procedūros, privalo perleisti nuosavybės teisę į jam priklausančią nekilnojamąjį turtą, esantį šios uosto žemės nuomos sutarties pagrindu naudojamame uosto žemės sklype, viešosios procedūros laimėtojui. Nuomininkas turi teisę nuspręsti, kokį kilnojamąjį ir kitą turtą, naudojamą uosto žemės nuomos sutarties pagrindu naudojamame uosto žemės sklype vykdant su uostu susijusią veiklą, perleis kartu su nekilnojamuoju turtu. Informacija apie perleidžiamą turtą, jo vertę, atsiskaitymo už jį ir kitas esmines sąlygas yra viešai skelbiama informaciniame skelbime apie viešąją procedūrą.

2. Sudaromų sutarčių, kuriomis nustatomi suvaržymai nekilnojamajam turtui, esančiam uosto žemės nuomos sutarties pagrindu naudojamame žemės sklype, terminas negali būti ilgesnis už uosto žemės nuomos sutarties terminą. Viešosios procedūros laimėtojui perleidžiamas turtas negali būti įkeistas, išnuomotas, suteiktas panaudai, taip pat negali būti sudaryta sandorių, kurie apsunkintų galimybę valdyti, naudoti turtą ar juo disponuoti.

3. Viešosios procedūros laimėtojui turtas perleidžiamas turto rinkos verte, kuri apskaičiuojama teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Nuomininkas iki uosto žemės nuomos termino pabaigos turi teisę uosto žemės nuomos sutartyje nustatyta tvarka ir sąlygomis uosto žemės nuomos sutarties pagrindu naudojamame uosto žemės sklype statyti statinius, valdyti, naudoti uosto žemės nuomos sutarties pagrindu naudojamame uosto žemės sklype esantį turtą ar juo disponuoti. Kai nuomos sutarties galiojimo metu yra perleidžiamas nuomininkui priklausančias nekilnojamasis turtas, esantis šios uosto žemės nuomos sutarties pagrindu naudojamame uosto žemės sklype (išskyrus nekilnojamojo turto perleidimą viešosios procedūros laimėtojui), nekilnojamojo turto įgijėjas (perėmėjas) įgyja teisę ir pareigą naudotis uosto žeme tokiomis pat sąlygomis kaip nuomininkas, perleidžiantis jam priklausančią

nekilnojamąjį turtą, esantį šios uosto žemės nuomos sutarties pagrindu naudojamame uosto žemės sklype.“

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, jos įgaliota institucija iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Šis įstatymas taikomas uosto žemės nuomos sutartims, sudaromoms po šio įstatymo įsigaliojimo. Susisiekimo ministro sudaryta komisija per 6 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo raštu kviečia visus nuomininkus į derybas dėl uosto žemės nuomos sutarties, sudarytos iki šio įstatymo įsigaliojimo, atnaujinimo (toliau – derybos). Derybų tikslas – parengti ir suderinti atnaujintos uosto žemės nuomos sutarties, atitinkančios Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatyme įtvirtintas uosto žemės nuomos sutarties sąlygas (toliau – atnaujinta uosto žemės nuomos sutartis), projektą. Derybos dėl uosto žemės nuomos sutarties atnaujinimo vykdomos individualiai su kiekvienu nuomininku, laikantis lygiateisiškumo principo. Atnaujinta uosto žemės nuomos sutartis sudaroma tarp Uosto direkcijos ir nuomininko kaip galima greičiau, tačiau ne vėliau kaip per 3 metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo. Per 3 metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo neįvykus deryboms ar nesudarius atnaujintos uosto žemės nuomos sutarties, lieka galioti esama uosto žemės nuomos sutartis joje nustatytais sąlygomis iki sutartyje nustatyto uosto žemės nuomos termino pabaigos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Trečiokas
2016-06-11

Ministerijos kancleris

Tomas Karpavičius
2016-06-11

Teisės skyriaus vedėja

Irma Kirskytė
2016-06-11

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR. I-1340 1, 2, 23, 25
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 25¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

20 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymas reguliuoja Klaipėdos valstybinio jūrų uosto (toliau – uostas) veiklą ir valdymą. **Uosto ir uosto naudotojų veiklą reglamentuojantys kiti Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai taikomi tiek, kiek šios veiklos nereglamentuoja šis įstatymas.**“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 23 dalimi:

„**23. Viešojo uosto žemės nuomos teisės suteikimo procedūra (toliau – viešojo procedūra) – uosto žemės nuomos teisės suteikimo procedūra, kuri yra vykdoma viešai Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, užtikrinant nediskriminavimo, proporcingumo, skaidrumo, objektyvumo, aiškumo ir nedviprasmiškumo principų laikymąsi.**“

2. Buvusią 2 straipsnio 23 dalį laikyti 24 dalimi.

„~~23–24.~~ Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatyme ir Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatyme.“

3 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**23 straipsnis. Uosto žemės nuomos tvarka**

1. Uosto direkcija uosto žemę gali išnuomoti tik ~~konkurso tvarka~~ **viešosios procedūros tvarka**, išskyrus kai:

~~1) uosto žemė išnuomojama juridiniams asmenims, kurie įsigijo statinius. Šiuo atveju jiems išnuomojami tik statinių pardavimo (perdavimo) metu buvusiai tiesioginei pastatų paskirčiai reikalingi uosto žemės plotai;~~

~~2) uosto žemė išnuomojama uosto žemės naudotojams kaip kompensacija už paimamą visuomenės poreikiams anksčiau jiems išnuomotą uosto žemę ir dėl to nutraukiama prieš terminą uosto žemės nuomos sutartis;~~

2) uosto žemė išnuomojama uosto žemėje esančioms strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčioms įmonėms ar įmonėms, valdančioms ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčius įrenginius, esančius uosto žemėje, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme.

2. Uosto žemės nuomos konkurso sąlygas, uosto **Uosto** žemės nuomos sutarties formą, uosto žemės nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarką ir uosto žemės nuomos mokesčio dydžius Uosto direkcijos teikimu tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Uosto žemės nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarka ir uosto žemės nuomos mokesčio dydžiai tvirtinami ne trumpesniam kaip 5 metų terminui. Uosto žemės nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarkoje nustatoma, kad uosto žemės nuomos mokesčio dydis uosto žemės naudotojams gali būti didinamas arba mažinamas atsižvelgiant į uosto žemės naudotojo atliekamų krovos ar kitų darbų, susijusių su uosto funkcinę paskirtimi, mastus (didėjant

atliekamų krovos ar kitų darbų, susijusių su uosto funkcinė paskirtimi, mastams, uosto žemės nuomos mokesčio dydis mažinamas, mažėjant didinamas).

3. Uosto žemė gali būti perduota laikinai neatlygintinai naudotis valstybės institucijoms, kurių veikla uoste privaloma pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, taip pat uoste esančiai viešajai geležinkelių infrastruktūrai eksploatuoti ir naujai viešajai geležinkelių infrastruktūrai statyti.“

4 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 25 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Uosto žemės nuomos sutartyje turi būti nustatyta:

1) nuomininko krovos ir kitų darbų, susijusių su uosto funkcinė paskirtimi, minimalūs mastai;

2) uosto žemės nuomos mokesčio dydžio apskaičiavimo, **mokėjimo**, keitimo sąlygos ir tvarka;

3) **nuomininko įsipareigojimas, nelaimėjus uosto žemės nuomos viešosios procedūros, perleisti nuosavybės teisę į jam priklausančią nekilnojamąjį turtą, esantį šios uosto žemės nuomos sutarties pagrindu naudojamame uosto žemės sklype, viešosios procedūros laimėtojui;**

4) **nuomininko įsipareigojimas pateikti Uosto direkcijai reikalaujamą informaciją ir dokumentus apie turtą, kuris nelaimėjus uosto žemės nuomos viešosios procedūros bus perleidžiamas viešosios procedūros laimėtojui;**

5) **nuomininko įsipareigojimas pateikti Uosto direkcijai reikalaujamą informaciją ir dokumentus apie pas viešosios procedūros laimėtoją perkeliamus darbuotojus.“**

2. Papildyti 25 straipsnį 7 dalimi:

„7. Uosto žemės nuomos sutartis įsigalioja po to, kai viešosios procedūros laimėtojas visiškai sumoka šio įstatymo 25¹ straipsnio 1 dalyje nurodyto perleidžiamo turto kainą nuomininkui šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis. Esamam nuomininkui ir viešosios procedūros laimėtojui susitarus, uosto žemės nuomos sutartis gali įsigalioti ir iki visiško šio įstatymo 25¹ straipsnio 1 dalyje nurodyto perleidžiamo turto kainos sumokėjimo. Iki naujos uosto žemės nuomos sutarties su viešosios procedūros laimėtoju įsigaliojimo esamas nuomininkas toliau naudojasi uosto žemės sklypu ir jame esančiu turtu, šiuo laikotarpiu nesudarydamas naujos uosto žemės nuomos sutarties.“

3. Papildyti 25 straipsnį 8 dalimi:

„8. Viešosios procedūros laimėtojas pasiūlo esamo nuomininko darbuotojams darbo vietą ir viešosios procedūros laimėtojas bei esamas nuomininkas sudaro rašytinį susitarimą dėl nuomininko darbuotojų perkėlimo pas viešosios procedūros laimėtoją. Perkeltiems darbuotojams yra taikomos darbuotojų, perkeltų dirbti į kitą darbovietę darbdavių susitarimu, garantijos.“

5 straipsnis. Įstatymo papildymas 25¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 25¹ straipsniu:

„25¹ straipsnis. Turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo sąlygos

1. Vykdydamas žemės nuomos sutartyje nustatytą įsipareigojimą, nuomininkas, nelaimėjęs uosto žemės nuomos viešosios procedūros, privalo perleisti nuosavybės teisę į jam priklausančią nekilnojamąjį turtą, esantį šios uosto žemės nuomos sutarties pagrindu naudojamame uosto žemės sklype, viešosios procedūros laimėtojui. Nuomininkas turi teisę nuspręsti, kokį kilnojamąjį ir kitą turtą, naudojamą uosto žemės nuomos sutarties pagrindu naudojamame uosto žemės sklype vykdant su uostu susijusią veiklą, perleis kartu su nekilnojamuoju turtu. Informacija apie perleidžiamą turtą, jo vertę, atsiskaitymo už jį ir kitas esmines sąlygas yra viešai skelbiama informaciniame skelbime apie viešąją procedūrą.

2. Sudaromų sutarčių, kuriomis nustatomi suvaržymai nekilnojamajam turtui, esančiam uosto žemės nuomos sutarties pagrindu naudojamame žemės sklype, terminas negali būti ilgesnis už uosto žemės nuomos sutarties terminą. Viešosios procedūros laimėtojui perleidžiamas turtas negali būti įkeistas, išnuomotas, suteiktas panaudai, taip pat negali būti sudaryta sandorių, kurie apsunkintų galimybę valdyti, naudoti turtą ar juo disponuoti.

3. Viešosios procedūros laimėtojai turtas perleidžiamas turto rinkos verte, kuri apskaičiuojama teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Nuomininkas iki uosto žemės nuomos termino pabaigos turi teisę uosto žemės nuomos sutartyje nustatyta tvarka ir sąlygomis uosto žemės nuomos sutarties pagrindu naudojamame uosto žemės sklype statyti statinius, valdyti, naudoti uosto žemės nuomos sutarties pagrindu naudojamame uosto žemės sklype esantį turtą ar juo disponuoti. Kai nuomos sutarties galiojimo metu yra perleidžiamas nuomininkui priklausantis nekilnojamas turtas, esantis šios uosto žemės nuomos sutarties pagrindu naudojamame uosto žemės sklype (išskyrus nekilnojamojo turto perleidimą viešosios procedūros laimėtojai), nekilnojamojo turto įgijėjas (perėmėjas) įgyja teisę ir pareigą naudotis uosto žeme tokiomis pat sąlygomis kaip nuomininkas, perleidžiantis jam priklausantį nekilnojamąjį turtą, esantį šios uosto žemės nuomos sutarties pagrindu naudojamame uosto žemės sklype.“

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, jos įgaliota institucija iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Šis įstatymas taikomas uosto žemės nuomos sutartims, sudaromoms po šio įstatymo įsigaliojimo. Susisiekimo ministro sudaryta komisija per 6 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo raštu kviečia visus nuomininkus į derybas dėl uosto žemės nuomos sutarties, sudarytos iki šio įstatymo įsigaliojimo, atnaujinimo (toliau – derybos). Derybų tikslas – parengti ir suderinti atnaujintos uosto žemės nuomos sutarties, atitinkančios Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatyme įtvirtintas uosto žemės nuomos sutarties sąlygas (toliau – atnaujinta uosto žemės nuomos sutartis), projektą. Derybos dėl uosto žemės nuomos sutarties atnaujinimo vykdomos individualiai su kiekvienu nuomininku, laikantis lygiateisiškumo principo. Atnaujinta uosto žemės nuomos sutartis sudaroma tarp Uosto direkcijos ir nuomininko kaip galima greičiau, tačiau ne vėliau kaip per 3 metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo. Per 3 metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo neįvykus deryboms ar nesudarius atnaujintos uosto žemės nuomos sutarties, lieka galioti esama uosto žemės nuomos sutartis joje nustatytais sąlygomis iki sutartyje nustatyto uosto žemės nuomos termino pabaigos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Trečiokas
2016-04-11

Ministerijos kancleris

Tomas Karpavičius
2016-04-11

TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ ANTIKORUPCINIO VERTINIMO PAŽYMA

Teisės akto projekto pavadinimas: Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 1, 2, 23, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas)

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas: Vandens ir geležinkelių transporto politikos departamento Vandens transporto skyriaus vyr. specialistė Simona Vaitkūnienė

Antikorupciniu požiūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos: nenustatytos.

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i>	<i>pildo teisės akto projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i>
1.	Teisės akto projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas	Įstatymo projekto 2 straipsnyje nurodoma, kad viešojo uosto žemės nuomos teisės suteikimo procedūra (toliau – viešojo procedūra) yra vykdoma viešai, užtikrinant nediskriminavimo, proporcingumo, skaidrumo, objektyvumo, aiškumo ir nedviprasmiškumo principų laikymąsi. Įstatymo projekto 6 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad derybos dėl uosto žemės nuomos sutarties atnaujinimo vykdomos laikantis lygiateisiškumo principo		☐ tenkina ☐ netenkina
2.	Teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leidžiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą	Ūkio subjektų (uosto naudotojų ir VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos) veiklos sąlygos yra reglamentuojamos nuosekliai visame Įstatymo projekte, nėra spragų ar nuostatų, leidžiančių dviprasmiškai aiškinti ar taikyti teisės aktą.		☐ tenkina ☐ netenkina
3.	Teisės akto projekte nustatyta, kad	Įstatymo projekte įtvirtinta, kad uosto		☐ tenkina

22

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorporcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir panašiai priimančias subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto	žemę išnuomoja VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, nuostatų šių sprendimų teisėtumo ir įgyvendinimo kontrolės projekte nėra nustatyta. VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos sprendimai gali būti bendra tvarka skundžiami teismui.		☐ netenkina
4.	Teisės akto projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas)	Atitinka. VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija įsteigta patikėjimo teise valdyti Klaipėdos valstybinį jūrų uostą. Žemės nuomos teisės suteikimas yra viena iš esminių funkcijų, vykdomų valdant Klaipėdos valstybinį jūrų uostą, ši funkcija įtvirtinta Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 11 straipsnyje ir VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos įstatuose.		☐ tenkina ☐ netenkina
5.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sprendimo priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas	Baigtinis sprendimų priėmimo teisinis pagrindas ir kriterijai bus įtvirtinti viešosios uosto žemės nuomos teisės suteikimo procedūros tvarkoje, kurią, vadovaujantis įstatymo projektu, tvirtins Lietuvos Respublikos Vyriausybė.		☐ tenkina ☐ netenkina
6.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai priimančias sprendimus taikomos išimtys	Įstatymo projektu nustatytas aiškus ir baigtinis sąrašas atvejų, kada nėra taikomas reikalavimas išnuomoti žemę viešosios uosto žemės nuomos teisės suteikimo tvarka (Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktai).		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
7.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimas	Įstatymo projekto 2 straipsnyje nustatyta, kad uosto žemės nuomos teisės suteikimo procedūra yra vykdoma viešai Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka. Detali sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimo tvarka bus nustatyta įstatymo įgyvendinamuoju teisės aktu.		☐ tenkina ☐ netenkina
8.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka	Įstatymo projekte nėra nuostatų, kurioms galėtų būti taikomas mažareikšmiškumo institutas.		☐ tenkina ☐ netenkina
9.	Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus subjektas, teisės akto projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto: 9.1. konkretus narių skaičius, užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą; 9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą valstybės interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą ir skaidrumą; 9.3. narių skyrimo mechanizmas; 9.4. narių rotacija ir kadencijų skaičius ir trukmė; 9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu; 9.6. individuali narių atsakomybė	Dalį sprendimus priima ne kolegialus subjektas (VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija). Įstatymo projekto 6 straipsnio 3 dalyje numatytos susisiekimo ministro sudarytos komisijos: 9.1 narių skaičius nenurodytas; 9.2. narius skiria vienas subjektas – susisiekimo ministras; 9.3. nariai skiriami į komisiją susisiekimo ministro įsakymu; 9.4. narių rotacija nenumatyta, nes komisija vienkartinio pobūdžio, jos kadencijos trukmė – 3 metai; 9.4. komisija pirmus 6 mėnesius kviečia į derybas uosto žemės nuomininkus, likusius 30 mėnesių – veda derybas dėl uosto žemės nuomos sutarties atnaujinimo; 9.5. individuali narių atsakomybė nenumatyta.		☐ tenkina ☐ netenkina

25

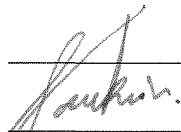

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
10.	Teisės akto projekto nuostatomis įgyvendinti numatytos administracinės procedūros yra būtinos, nustatyta išsami jų taikymo tvarka	Administracinės procedūros ir jų taikymo tvarka nustatomos kitais teisės aktais.		☐ tenkina ☐ netenkina
11.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai administracinė procedūra netaikoma	Nereglamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
12.	Teisės akto projektas nustato jo nuostatomis įgyvendinti numatytų administracinių procedūrų ir sprendimo priėmimo konkrečius terminus	Nereglamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
13.	Teisės akto projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes	Nereglamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
14.	Teisės akto projektas nustato administracinių procedūrų viešinimo tvarką	Nereglamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
15.	Teisės akto projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškius jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir panašiai)	Nereglamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
16.	Teisės akto projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės	Nereglamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupei teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
17.	Teisės akto projekte nustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybės rūšis (tarnybinė, administracinė, baudžiamoji ir panašiai)	Neregamentuota. Taikomos bendrosios normos, reglamentuotos Lietuvos Respublikos darbo kodekse, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme ir kituose teisės aktuose.		☐ tenkina ☐ netenkina
18.	Teisės aktų projekte numatytas baigtinis sąrašas kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą, ir nustatyta aiški jos skyrimo procedūra	Neregamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
19.	Kiti svarbūs kriterijai	Nėra		☐ tenkina ☐ netenkina

Teisės
akto
projekto
tiesioginis
rengėjas:

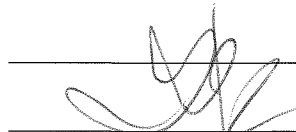
Vandens ir geležinkelių transporto politikos
departamento Vandens transporto skyriaus vyr.
specialistė Simona Vaitkūnienė

(parašas)

2016-04-11
(data)

Teisės akto projekto
vertintojas:

Susisiekimo ministerijos Teisės skyriaus vedėja
Irma Kirklytė

(parašas)

2016-04-11
(data)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

PASITARIMO DĖL KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ŽEMĖS NUOMOS TEISINIO REGLAMENTAVIMO TARP SUINTERESUOTŲ INSTITUCIJŲ SUDERINIMO

2016-04-28 Nr. 8-44

Vilnius

Pasitarimas įvyko 2016-04-01.

Pasitarimo pirmininkas – susisieikimo viceministras Arijandas Šliupas.

Pasitarimo sekretorė – Susisieikimo ministerijos Vandens ir geležinkelių transporto politikos departamento Vandens transporto skyriaus vyriausioji specialistė Simona Vaitkūnienė.

DALYVAVO:

Dalyvių sąrašas pridedamas.

DARBOTVARKĖ:

Suinteresuotų institucijų atstovai išklause studijos rengėjo D. Švirino pristatymą dėl parengto teisinio reguliavimo koncepcijos, pasirinktų formuluočių priežasčių, buvo plačiau supažindinti su argumentais, kuriais vadovaujantis derinimo pažymose Susisieikimo ministerija, teikdama Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir minėto projekto įgyvendinimo įstatymo projektą, neatsižvelgė į tam tikrus suinteresuotų institucijų pastebėjimus ir siūlymus.

Posėdžio metu parengtiems teisės aktų projektams palaikymą išreiškė D. Kriaučiūnas, nurodydamas, kad minėti projektai yra priemonė nutraukti pradėtą pažeidimo procedūrą. Nurodė, kad dėl tam tikrų šiuose projektuose esančių nuostatų (sutarčių atnaujinimo derybų būdu) grėsmė, kad bus pradėta nauja pažeidimo procedūra, yra, tačiau pažymėtina, kad pradėti naują procedūrą yra gerokai sudėtingiau ir ilgiau užtruktų, nei esamoje situacijoje (nenutraukus jau pradėtos pažeidimo procedūros) pasiekti teismo nagrinėjimo stadiją.

R. Pilibaitis išreiškė palaikymą teisės aktų projektų tikslui, tačiau nurodė, kad abejoja, ar visos siūlomos priemonės atitinka nacionalinę teisę.

A. Kazlauskas pažymėjo, kad esamoje teisės aktų projektų lydimosioje medžiagoje trūksta išsamesnės aiškinamojo pobūdžio informacijos, kuri buvo pristatyta šio pasitarimo metu. Dėl šios priežasties ir buvo pateikta dalis svarstomojo tipo pastabų, kadangi teisės aktų projektų modelio pasirinkimas, reguliavimo koncepcija, suderinamumas su nacionaline teise pjūviai nebuvo visiškai aiškūs.

Buvo išreikštos bendros pastabos dėl viešosios procedūros apibrėžimo – turėtų tvirtinti Vyriausybė, apibrėžime turėtų būti pateikta išsamesnė informacija, įskaitant ir viešosios procedūros būdus.

D. Kriaučiūnas pažymėjo, kad, jo nuomone, viešosios procedūros apibrėžimas tinkamas, kadangi numatyti visi esminiai principai ir, jei Vyriausybė tvirtindama tvarką nuo jų nukryptų, tokią tvarką bus galima skųsti. Detalesnės informacijos numatymas sudarytų prielaidas Europos Komisijai toliau gilintis ir bandyti toliau per pažeidimo procedūros tęsimą koreguoti pagal savaip įsivaizduojamą modelį Klaipėdos uosto teisinį reglamentavimą.

D. Švirinas papildomai pažymėjo, kad siūlomas teisinis reguliavimas dėl sutarčių persiderėjimo ir atnaujinimo neturėtų pažeisti teisėtų lūkesčių principo, kadangi šiuo metu uosto žemės 99 procentai yra išnuomoti kaip statinių savininkams, o ne aukciono būdu.

Dėl Žemės ūkio ministerijos pastabų, jog siūlomame teisiniame reguliavime turėtų būti aptarta subnuoma, kolegialiai pažymėta, kad ir šiuo metu galiojančiame reguliavime subnuoma neaptarta, be to, teisiniu reguliavimu negalima kištis į dviejų subjektų tarpusavio santykius. Taip pat, nėra galimas automatinis subnuomos perkvalifikavimas į nuomos teisinius santykius.

R. Pilibaitis atkreipė dėmesį, kad sutarčių atnaujinimo institutas neįtvirtintas nacionalinėje teisėje. Greičiausiai tai būtų suprantama kaip pakeitimas, o tokiu atveju, papildomas 50 metų terminas galimai būtų neteisėtas. Nurodė, kad paėmimas visuomenės poreikiams dėl tarptautinių įsipareigojimų įgyvendinimo yra galimas.

D. Švirinas atkreipė dėmesį, kad tikėtina, jog subjektų, skundžiančių šį terminą, neatsirastų. Pažymėjo, jog problema dėl žemės paėmimo visuomenės poreikiams būtų dėl šio instituto taikymo masiškumo, visos uosto žemės paėmimu ir tada – išdalijimu. Šiuo atveju būtų sunku pagrįsti visuomenės intereso egzistavimą. Be to, nurodė, kad šį būdą primygtinai siūlė Europos Komisija, neatsižvelgiant nei į galimus skundus, nei į uosto darbo sustojimą, nei į nepagrįstas išlaidas bei pajamų praradimą, todėl įrašius bet kokią užuominą į teisės aktų projektus ar lydimąją medžiagą galimai būtų prarastas svirtas, kodėl šio būdo visgi nepasirinkome iškart.

A. Kazlauskas kartu su R. Pilibaičiu pateikė siūlymą iš įstatymo projekto išbraukti 25¹ str. 6 dalį.

NUTARTA:

1. Siekiant aiškesnio pasirinkto reguliavimo modelio įvardijimo turi būti papildytas aiškinamasis raštas (plačiau įvardijamos modelio pasirinkimo priežastys, bent minimaliai įvardijami viešosios procedūros būdai, taip pat, pasekmės nepasirašius pagal įgyvendinimo įstatymo projektą persiderėsimų sutarčių);

2. Projekte turi būti numatoma, kad viešosios procedūros tvarką tvirtins Lietuvos Respublikos Vyriausybė, o ne Susisiekimo ministerija;

3. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto pakeitimo įstatymas turi būti sujungtas su Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo pakeitimo įgyvendinimo įstatymu ir teikiamas Vyriausybei kaip vienas įstatymo projektas.

PRIDEDAMA. Dalyvių sąrašas, 2 lapai.

Pasitarimo pirmininkas

Pasitarimo sekretorė

Arijandas Šliupas

Simona Vaitkūnienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanceliarijai

2016-04-   Nr. 2D-   (24.1)

I   Nr.   _____

Kopija
Lietuvos Respublikos susisiekimo
ministerijai

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR. I-1340 1, 2, 23, 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 25-1 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR. I-1340 1, 2, 23, 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 25-1 STRAIPSNIU ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TAP-16-457) (16-714(3))

Š. m. kovo 29 d. vykusiamе Ministerijų atstovų pasitarime buvo svarstomi Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 1, 2, 23, 25 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 25¹ straipsniu įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 1, 2, 23, 25 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 25¹ straipsniu įstatymo įgyvendinimo įstatymo projektas (toliau – Įgyvendinimo įstatymo projektas). Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos (toliau – Susisiekimo ministerija) pateiktoje derinimo pažymoje buvo pažymėta, kad į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Žemės ūkio ministerija) pastabas nebuvo atsižvelgta.

Teikiamu Įstatymo projektu yra nustatomas nuomininko įsipareigojimas, nelaimėjus uosto žemės nuomos viešosios procedūros, perleisti nuosavybės teisę į jam nuosavybės teise priklausančį nekilnojamąjį turtą, esantį jo uosto žemės nuomos sutarties pagrindu naudojamajame uosto žemės sklype, viešosios procedūros laimėtojiui (Įstatymo projekto 4 str. 1 d.).

UAB „Klaipėdos žuvininkystės produktų aukcionas“ (toliau – Bendrovė), kurios 100 procentų akcijų priklauso valstybei, o jas patikėjimo teise valdo ir valstybei atstovauja Žemės ūkio ministerija, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijoje pagal trišalę sutartį, pasirašytą su valstybės įmone Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija ir UAB „Senoji Baltija“, subnuomoja žemę, ant kurios stovi nekilnojamasis turtas – Bendrovei nuosavybės teise priklausančias pastatus. Subnuomos sutartis buvo sudaryta iki 2004 m. spalio 26 d., t. y. dar iki tada, kai įsigaliojo Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo pakeitimas, panaikinantį uosto žemės subnuomą, ir galioja iki 2019 m. gruodžio 31 d.

Bendrovė yra žemės subnuomininkė, todėl neaišku, kaip būtų taikomas Įstatymo projektas, jei žemės nuomininkė UAB „Senoji Baltija“ neturi nuosavybės teisės į nuomojamame žemės sklype esantį Bendrovės pastatą ir negali perleisti nuosavybės teisės į šį pastatą uosto žemės nuomos viešosios procedūros laimėtojui, o subnuomininkė nėra įpareigota perleisti savo nuosavybės teisės. Be to, neaišku, kaip veiks Bendrovė, kai baigs galioti subnuomos sutartis.

Bendrovė buvo įkurta siekiant užtikrinti žuvininkystės produktų supirkimą iš žvejų. Pažymima, kad valstybė, siekdama gerinti Bendrovės gamybinius rezultatus, diversifikuojant jos veiklą 2015 m. investavo į Bendrovę. Ši investicija leido Bendrovei sėkmingai įgyvendinti Europos jūrinių reikalų ir žuvininkystės fondo lėšomis finansuotą projektą „Žuvies pirminio perdirbimo cechą Klaipėdoje“ ir Bendrovės patalpose įrengti žuvų perdirbimo cechą.

Susisiekimo ministerija derinimo pažymoje pažymėjo, kad Įgyvendinimo įstatymo projekto 2 straipsniu nustatoma, kad įgyvendinimo įstatymas bus taikomas tik uosto žemės nuomos sutartims, sudaromoms po šio įstatymo įsigaliojimo. Iki tol sudarytos žemės nuomos sutartys bus atnaujinamos derybų būdu tik tarp susisiekimo ministro sudarytos komisijos ir uosto žemės nuomininko. Atkreiptinas dėmesys, kad Bendrovė yra žemės subnuomininkė, todėl Įgyvendinimo įstatymas jai negalės būti taikomas ir taip bus užkertamas kelias derėtis ir atnaujinti sutartį, todėl galimai gali nukentėti valstybės, kaip Bendrovės akcininkės, interesai.

Š. m. kovo 30 d. vykusiam Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdyje Susisiekimo ministerija pristatė esmines institucijų pastabas ir savo poziciją dėl šių pastabų. Buvo pažymėta, kad siūloma atsižvelgti į Žemės ūkio ministerijos pastabą ir „nurodyti, kad pakeistas reglamentavimas netaikomas ne tik nuomos, bet ir subnuomos sutartims, sudarytoms iki įstatymo pakeitimo“. Tačiau iki šiol nebuvo pateikta pasiūlymo dėl tikslios formuluotės Įstatymo projekte. Abejotina, ar Įstatymo projektas gali būti taikomas ir subnuomos sutartims, jei subnuoma negalima ir subnuomos sutartis negali būti atnaujinta.

Pagal šiuo metu galiojantį Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 punktą Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija (toliau – uosto direkcija) uosto žemę gali išnuomoti ne konkurso tvarka juridiniams asmenims, kurie įsigijo statinius. Bendrovė turi statinį uosto žemėje, todėl su ja galėtų būti sudaryta uosto žemės nuomos sutartis ne konkurso tvarka, kol nepriimtas Įstatymo projektas. Manome, kad iki Įstatymo projekto priėmimo galėtų būti atnaujinta uosto žemės nuomos sutartis su UAB „Senoji Baltija“ ir sudaroma nauja žemės nuomos sutartis su Bendrove. Prašome įpareigoti Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkciją imtis neatidėliotinų veiksmų šiam klausimui išspręsti.

Norime pažymėti, kad, neradus sprendimo dėl subnuomos klausimo, Žemės ūkio ministerija negalės pritarti siūlomiems Įstatymo projektui ir Įgyvendinimo įstatymo projektui.

Ministrė

Virginija Baltraitienė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR. I-1340 1, 2, 23, 25 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 25¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA**

Neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į šias pastabas ir pasiūlymus:

Institucijos pavadinimas, pastabų pateikimo data	Pastabos ir pasiūlymai	Žymos
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2016 m. vasario 8 d. raštas Nr. 2D-481(12.153)	<p>2. UAB „Klaipėdos žuvininkystės produktų aukcionas“ (toliau – Bendrovė), kurios 100 procentų akcijų priklauso valstybei, subnuomoja Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijoje iš UAB „Senoji Baltija“ žemę, ant kurios stovi nekilnojamas turtas – Bendrovei nuosavybės teise priklausantis pastatas. Subnuomos sutartis buvo sudaryta iki 2004 m. spalio 26 d., kai įsigaliojo Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo pataisa, draudžianti uosto žemės subnuomą. Pagal teikiamą Įgyvendinimo įstatymo projektą neaišku dėl Bendrovės ateities ir žemės po pastatu, nes reglamentuojama tik nuomininkų, o ne subnuomininkų teisė atnaujinti žemės nuomos sutartį, nors Bendrovės pastatas nepriklauso nuomininkui ir nauja subnuomos sutartis negalima. Pažymime, kad valstybė, siekdama gerinti Bendrovės gamybinius rezultatus, diversifikuojant jos veiklą 2015 m. investavo į Bendrovę. Ši investicija leido Bendrovei sėkmingai įgyvendinti Europos jūrinių reikalų ir žuvininkystės fondo lėšomis finansuotą projektą „Žuvies pirminio perdirbimo cechą Klaipėdoje“ ir Bendrovės patalpose įrengti žuvų perdirbimo cechą. Taigi šiuo metu Bendrovė jau vykdo mažmeninę prekybą šviežia ir šaldyta žuvimi, yra vystoma tiekimo ir pardavimo infrastruktūra.</p>	<p>2. Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Siekiant teisinio aiškumo dėl tolimesnių veiksmų dėl UAB „Klaipėdos žuvininkystės produktų aukcionas“ (toliau – Bendrovė) subnuomos sutarties, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijai ir Bendrovei siūloma inicijuoti derybas su UAB „Senoji Baltija“ dėl subnuomos sutarties nutraukimo, Bendrovei sudarant žemės nuomos sutartį su VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija tiesiogiai. Subnuomos sutartį pakeitus nuomos sutartimi, įsigaliojus naujam uosto žemės nuomos reguliavimui, Bendrovei būtų taikomos Įgyvendinimo įstatymo projekto nuostatos, t. y. būtų vedamos derybos dėl žemės nuomos sutarties atnaujinimo. VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija ateityje skelbdama viešąją procedūrą dėl uosto žemės nuomos turės teisę nustatyti, kokiai tikslinei paskirčiai turės būti naudojamas uosto žemės plotas. Tokiu būdu išliks galimybė užtikrinti, kad nurodytoji uosto teritorija būtų skirta veiklai, kurią vykdo Bendrovė, vykdyti. Atsižvelgiant į tai, kad bet kokios papildomos išimtys iš bendrosios nuostatos, kad uosto žemė išnuojama tik viešosios procedūros tvarka, Europos Komisijos, tikėtina, būtų vertinamos kaip įsisteigimo laisvės ribojimas, manytina, kad nėra tikslinga įstatymų projektuose įtvirtinti konkrečios išimtys uosto žemei, kurioje numatoma vykdyti Bendrovės vykdomą veiklą, nes tai bus sprendžiama įgyvendinamaisiais teisės aktais.</p> <p>Akcentuotina ir tai, kad Klaipėdos uosto įstatymo 25 straipsnio 6</p>

	<p>3. Įstatymo projekto 4 straipsnyje, kuriuo Įstatymas papildomas 25¹ straipsnio 2 dalimi, siūloma nustatyti, kad viešosios procedūros laimėtojui perleidžiamas turtas negali būti įkeistas, išnuomotas, suteiktas panaudai, taip pat negali būti sudaryta sandorių, kurie apsunkintų galimybę valdyti, naudoti turtą ar juo disponuoti. Ši nuostata iš esmės reikštų, kad asmens nuosavybės teise uosto žemėje turimo nekilnojamojo turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo tampa suvaržytas net ir uosto žemės nuomos sutarties galiojimo laikotarpiu. Mūsų nuomone, toks siūlomas reguliavimas iškreiptų nuosavybės teisės sampratą. Be to, pažymėtina ir tai, kad Bendrovė neatitiktų minėtos Įstatymo projekto 4 straipsniu papildomos Įstatymo 251 straipsnio 2 dalies, kadangi įgyvendinant minėtą projektą „Žuvies pirminio perdirbimo cechų Klaipėdoje“ buvo paimta paskola ir įkeistas Bendrovės turtas. Taip pat pagal pasirašytą paramos suteikimo sutartį yra apribota galimybė disponuoti turtu, neleidžiama jo parduoti ar keisti veiklos pobūdį ilgesnį laikotarpį negu iki uosto žemės subnuomos sutarties galiojimo pabaigos.</p> <p>4. Pagal 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009, nustatančio Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas Bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, iš dalies keičiančio reglamentus (EB) Nr. 847/96, (EB) Nr. 2371/2002, (EB) Nr. 811/2004, (EB) Nr. 768/2005, (EB) Nr. 2115/2005, (EB) Nr. 2166/2005, (EB) Nr. 388/2006, (EB) Nr. 509/2007, (EB) Nr. 676/2007, (EB) Nr. 1098/2007, (EB) Nr. 1300/2008, (EB) Nr. 1342/2008 ir panaikinančio reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1627/94 ir (EB) Nr. 1966/2006 (OL 2009 L 343, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. gegužės</p>	<p>dalyje įtvirtintas imperatyvus draudimas subnuomoti uosto žemę. Nors ši nuostata negalioja nuomos sutartims, sudarytoms iki jos įsigaliojimo (<i>lex retro non agit</i> principas), tačiau esamų subnuomos sutarčių atnaujinimas šiuo metu prieštarautų Klaipėdos uosto įstatymo 25 straipsnio 6 dalies imperatyviai nuostatai.</p> <p>3. Neatsižvelgta. Nesutikimo argumentai analogiški argumentams dėl pirmosios Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pastabos (žr. aukščiau).</p> <p>4. Atsižvelgta iš dalies. Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 2, 23, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25¹ straipsniu įstatymas bus taikomas sutartims, sudarytoms po šio įstatymo įsigaliojimo, galiojančios sutartys galios iki jose numatyto termino pabaigos. Vadinas, pakeistas reglamentavimas savaime neturės poveikio iki įstatymų įsigaliojimo susiklosčiusiems santykiams, taigi, šiuo metu Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijoje veikiantis žvejybos laivų uostas ir toliau tęs savo veiklą. VI Klaipėdos valstybinio jūrų uosto</p>
--	--	---

	<p>20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2015/812 (OL 2015 L 133, p. 1), 43 straipsnio 4 dalį kiekviena valstybė narė paskiria uostus (iškrovimo vietas), kur vykdomas sugautų tam tikrų rūšių žuvų iškrovimas ir perkrovimas. Žvejojimo laivų uoste, kuris yra paskirtasis uostas, aukciono patalpose yra įsikūrę žuvininkystės kontrolės pareigūnai, kurie tikrina žuvų iškrovimą, taip pat yra Žemės ūkio ministerijai priklausantis ledo generatorius. Žemės ūkio ministerija mano, kad turi būti užtikrinta, jog ši uosto teritorija išliktų kaip paskirtasis žvejojimo uostas.</p>	<p>direkcija ateityje skelbdama viešąją procedūrą dėl uosto žemės nuomos turės teisę nustatyti, kokiai tikslinei paskirčiai turės būti naudojamas uosto žemės plotas. Tokiu būdu išliks galimybė užtikrinti, kad nurodytoji uosto teritorija būtų skirta žuvų iškrovimo ir perkrovimo veiklai vykdyti. Atsižvelgiant į tai, kad bet kokios papildomos išimtys iš bendrosios nuostatos, kad uosto žemė išnuomojama tik viešosios procedūros tvarka, Europos Komisijos, tikėtina, būtų vertinamos kaip įsisteigimo laisvės ribojimas, manytina, kad nėra tikslinga įstatymo projekte įtvirtinti konkrečios išimties dėl uosto žemės, kurioje numatoma vykdyti žuvų krovą, nes tai bus sprendžiama įgyvendinamaisiais teisės aktais.</p>
<p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2016 m. kovo 25 d. išvada Nr. NV-934</p>	<p>1. Manome, kad įstatymo projekte turėtų būti detaliau aptarta situacija, jeigu per įstatymo nustatytą terminą neįvyksta derybos arba nėra pakeičiamos šiuo metu galiojančios uosto žemės nuomos sutartys. Iš Susisieikimo ministerijos Derinimo pažymoje pateiktų argumentų galima spręsti, kad tokiu atveju, pasibaigus žemės nuomos sutarčiai, būtų svarstomas nuosavybės paėmimo visuomenės poreikiams klausimas. Atkreiptinas dėmesys, kad, nors Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 31 straipsnis ir numato privačios nuosavybės nekilnojamųjų daiktų, išskyrus žemę, esančių uosto teritorijoje, paėmimo visuomenės poreikiams galimybę, tačiau, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo formuojamą konstitucinę doktriną, manytina, kad toks reguliavimas nebūtų pakankamas. Konstitucijos 23 straipsnio 3 dalis nustato, kad nuosavybė gali būti paimta tik įstatymų nustatyta tvarka visuomenės poreikiams, Civilinio kodekso 4.100 straipsnis nustato, kad paimti daiktą ar kitą turtą, priklausantį asmeniui privačios nuosavybės teise, visuomenės poreikiams leidžiama tik išimtiniais atvejais ir tik įstatymų tvarka. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad Konstitucijos 23 straipsnio trečiojoje dalyje nuosavybės paėmimas visuomenės poreikiams suprantamas kaip kiekvienu atveju individualus įstatymų nustatyta tvarka priimamas sprendimas dėl</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Klaipėdos uosto įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad Klaipėdos uosto teritorijoje esantys privačios nuosavybės nekilnojamieji daiktai gali būti paimami visuomenės poreikiams Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu teisingai atlyginant už juos, jei tai būtina uosto infrastruktūros statybai ir plėtrai ar uosto funkcionavimui užtikrinti. Klaipėdos uosto įstatymo 31 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad privačios nuosavybės nekilnojamųjų daiktų savininkams atlyginama Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka. Atlyginimo tvarką reguliuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas Atlyginimo tvarkos aprašas. Žemės įstatymo 45 straipsnio 1 dalis nustato, kad žemė visuomenės poreikiams iš privačios žemės savininkų gali būti paimama ir privačios žemės nuomos ir panaudos sutartys prieš terminą nutraukiamos arba tam tikslui valstybinės žemės nuomos ir panaudos sutartys prieš terminą nutraukiamos tik išimtiniais atvejais Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimu pagal valstybės institucijos ar savivaldybės tarybos prašymą, kai ši žemė pagal specialiojo teritorijų planavimo dokumentus ar detaliuosius planus, parengtus Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka, tenkinant viešąjį interesą reikalinga, be kita ko, valstybiniais</p>

privačioje nuosavybėje turimo turto paėmimo, visuomenės poreikiai, kuriems įstatymo nustatyta tvarka ir teisingai atlyginant gali būti paimama nuosavybė – tai visuomet konkretūs ir aiškiai išreikšti visuomenės poreikiai konkrečiam nuosavybės objektui (1998 m. birželio 18 d., 2002 m. rugsėjo 19 d. nutarimai). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir siekiant realiai pasiekti įstatymo projektu keliamus tikslus, manome, kad Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo nuostatos, susijusios nuosavybės paėmimu visuomenės poreikiams, turėtų būti detalizuotos (nustatyti visuomenės poreikiai, nuosavybės paėmimo tvarka bei atlyginimo už paėmimą tvarka (ypač atkreiptinas dėmesys į 31 straipsnio 4 dalį bei Civilinio kodekso 4.100 straipsnio nuostatas). Nustatant detalią nekilnojamojo turto paėmimo visuomenės poreikiams tvarką siūlome atkreipti dėmesį į Žemės įstatymo 45-47 straipsnius, reglamentuojančius žemės paėmimą visuomenės poreikiams.

uostams ir jų įrenginiams. Žemės įstatymo 45–48 straipsniuose detalizuojama žemės paėmimo visuomenės poreikiams tvarka ir procedūros.

Taigi, esamas reguliavimas numato galimybę paimti privačią žemę ar išnuomotą valstybinę žemės sklypą, taip pat Klaipėdos uosto teritorijoje esančius privačios nuosavybės nekilnojamuosius daiktus visuomenės poreikiams.

Tačiau vertinant galimybę detalizuoti Klaipėdos uosto žemės nuomininko turto paėmimo visuomenės poreikiams tvarką, numatant, kad nuomininko turtas gali būti paimamas visuomenės poreikiams visais atvejais, kuomet per įstatymo nustatytą terminą neįvyksta derybos dėl uosto žemės nuomos sutarties atnaujinimo arba nėra atnaujinamos šiuo metu galiojančios uosto žemės nuomos sutartys, pastebėtina, kad Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad pagal Konstituciją nuosavybės teisė nėra absoliuti, ji gali būti įstatymu ribojama dėl nuosavybės objekto pobūdžio, dėl padarytų teisei priešingų veikų ir (arba) dėl visuomenei būtino ir konstituciškai pagrįsto poreikio; tačiau ribojant nuosavybės teises visais atvejais turi būti laikomasi šių sąlygų:

- (i) ji gali būti ribojama tik remiantis įstatymu;
- (ii) apribojimai turi būti būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti kitų asmenų teises bei laisves, Konstitucijoje įtvirtintas vertybes, visuomenei būtinus konstituciškai svarbius tikslus;
- (iii) turi būti paisoma proporcingumo principo, pagal kurį įstatymuose numatytos priemonės turi atitikti siekiamus visuomenei būtinus ir konstituciškai pagrįstus tikslus.

Taigi, kyla abejonių, ar tokio reguliavimo įtvirtinimas, kai turtas visuomet gali būti paimamas iš esamų uosto nuomininkų visuomenės poreikiams ir vėliau perduodamas kitiems privatiems subjektams, atitiktų pirmiau nurodytus kriterijus.

Todėl, manytina, kad nuomininko turto paėmimo visuomenės poreikiams, klausimas, jeigu viešąją procedūrą laimėtų ne esamas

3. Įstatymo projekte siūloma aiškiau reglamentuoti, kad viešosios procedūros laimėtojai privaloma perkelti esamo nuomininko darbuotojus. Siūlome aiškiai nustatyti, ar šios sąlygos neįvykdymas gali būti pagrindas nesudaryti nuomos sutarties. Svarstyta galimybė šią 25 straipsnio dalį išskirti į atskirą straipsnį, taip pat prieš žodį „susitarimą“ įrašytina „raštišką“.

uosto žemės nuomininkas, kuris nebūtų sudaręs atnaujintos uosto žemės nuomos sutarties ir nebūtų įsipareigojęs perleisti turto naujam nuomininkui, turėtų būti sprendžiamas *ad hoc* galiojančių teisės aktų nustatyta tvarka, atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo ir Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudenciją.

Atsižvelgta iš dalies.

Primintina, kad darbuotojų perkėlimo klausimus reguliuoja 2001 m. kovo 12 d. Tarybos Direktyva 2001/23/EB dėl valstybių narių įstatymų, skirtų darbuotojų teisių apsaugai įmonių, verslo arba įmonių ar verslo dalių perdavimo atveju, suderinimo (toliau – Direktyva 2001/23/EB), kuri, siektino rezultato kontekste, perkelta į Darbo kodeksą.

Direktyva 2001/23/EB įpareigoja visas valstybes nares užtikrinti darbuotojų teisių apsaugą verslo perleidimo atveju. Nors Direktyva 2001/23/EB nepateikia tikslaus „verslo perdavimo“ apibrėžimo, „verslo perdavimo“ sampratos turinys formuojamas Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) praktikos. „Verslo perdavimu“ yra laikomas įmonės (turto) perdavimas išlaikant ūkio subjekto tapatybę, t. y. išlaikant organizuotą išteklių grupę, kurios tikslas yra ūkinė veikla, nepriklausomai nuo to, ar ta veikla yra pagrindinė ar pagalbinė. Sprendžiant, ar įvyko „verslo perdavimas“ svarbiausi kriterijai yra šie: (i) įmonės arba verslo rūšis; (ii) materialiojo turto, tokio kaip pastatų ir kilnojamojo turto, (ne)perdavimas; (iii) nematerialiojo turto (ne)perdavimas ir jo vertė perdavimo metu, kai turtas perduodamas; (iv) tai, ar naujasis darbdavys, vykdydamas įsipareigojimus, perima daugumą darbuotojų; (v) užsakovų ir klientų (ne)perdavimas; (vi) kiek panaši iki perdavimo ir po perdavimo vykdoma veikla; (vii) laikotarpis, kuriuo verslo veikla sustabdoma (jeigu ji sustabdoma). Taigi, tai ar įvyko verslo ar jo dalies perdavimas, ir atitinkamai, ar darbuotojams turi būti taikomos garantijos verslo ar jo dalies, perdavimo atveju, sprendžiama *ad hoc*, atsižvelgiant į konkrečius kriterijus kiekvienu individualiu atveju.

		<p>Dėl šios priežasties, absoliutus konkurso laimėtojo įpareigojimas perimti visus buvusio nuomininko darbuotojus tam tikrais atvejais, t.y. kai neįvyksta verslo ar jo dalies perdavimas Direktyvos 2001/23/EB kontekste, gali būti laikomas neproporcingu ir neteisėtu (pavyzdžiui, konkurso laimėtojas perima iš buvusio nuomininko tik kelis sandėlius, juos nugriauna ir stato naujus statinius bei įrenginius krovos darbams vykdyti, t. y. vykdo visiškai kitą veiklą; tikėtina, kad tokiu atveju verslo ar jo dalies perdavimas Direktyvos 2001/23/EB kontekste neįvyko).</p> <p>Paminėtina, kad Įstatymo projekte įtvirtinus, jog visų darbuotojų neperėmimas gali būti pagrindas nesudaryti nuomos sutarties, gali būti iškreipti nauju reguliavimu siekiami Klaipėdos uosto žemės nuomos tikslai, pavyzdžiui, dėl įvairių aplinkybių (įskaitant ir dėl darbuotojo piktnaudžiavimo) neperkėlus pas konkurso laimėtoją nors vieno darbuotojo, atsirastų pagrindas su konkurso laimėtoju nesudaryti nuomos sutarties.</p> <p>Akcentuotina, kad Direktyva 2001/23/EB ir Darbo kodeksas užtikrina darbuotojų garantijas verslo perdavimo atveju, todėl papildomas šių klausimų reguliavimas Įstatymo projekte laikytinas pertekliniu ir nereikalingu.</p> <p>Atsižvelgta į pastabą, kad prieš žodį „susitarimą“ būtų įrašytas žodis „raštišką“.</p>
<p>Teisingumo ministerijos 2016 m. balandžio 7 d. darbo tvarka pateiktos pastabos ir pasiūlymai.</p>	<p>1. Siūlytina projekto aiškinamajame rašte nurodyti, kokios procedūros galėtų patekti į „viešosios procedūros“ sąvokos turinį – kadangi, išlieka rizika pažeisti Konstitucinio Teismo praktiką dėl valstybės turto disponavimo (pvz., aiškindamas Konstitucijos 128 straipsnio 2 dalies nuostatą, kad valstybinio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo tvarką nustato įstatymas, Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad ji reiškia, jog tik įstatymų leidėjas gali nustatyti valstybės lėšų panaudojimo formą, disponavimo valstybiniu</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pažymėtina, kad šiuo metu aiškinamajame rašte pateikta informacija, kad pagrindinis viešosios procedūros įgyvendinimo būdas (forma) – konkursas. Atsižvelgiant į tai, kad toks būdų (formų), atitinkančių nustatytus esminius principus, sąrašas yra nebaigtinis ir galutiniai sprendimai dėl šio sąrašo gali būti priimami atsižvelgiant į derybų su Europos Komisija pažeidimo procedūros metu rezultatus, toliau deklaratyviai svarstyti dėl</p>

	<p>turtu būdus ir sąlygas (Konstitucinio Teismo 2015 m. vasario 24 d. nutarimas); įstatymų leidėjui kyla pareiga visus svarbiausius valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo santykių elementus nustatyti įstatymu (2005 m. rugpjūčio 23 d. nutarimas) Siūlytina papildyti projektu keičiamas Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 23 dalį ir 23 straipsnio 1 dalį.</p> <p>2. Projekto 5 straipsniu dėstomoje Įstatymo 25¹ straipsnio 1 dalyje siūlytina atsisakyti numatomos nuomininko teisės nuspręsti dėl kilnojamąjo turto perleidimo – šią teisę nuomininkas turi ir taip, vadovaujantis šiuo metu galiojančiu teisiniu reguliavimu, t. y. ir taip sutarties laisvės principas leidžia susitarti, o siūloma nuostata jog „nuomininkas turi teisę nuspręsti“ gali kelti neaiškumų dėl to, ar nuomininkui tokį sprendimą priėmus viešosios procedūros „laimėtojas“ privalėtų tokį pasiūlytą turtą pirkti.</p> <p>3. Tikslintinas projekto 5 straipsniu dėstomos Įstatymo 25¹ straipsnio 1 dalies paskutinis sakinyss dėl informacijos skelbimo – lieka neaišku, iš kur valstybė tokią informaciją turės, kadangi skelbtina informacija atsirastų iš sutartinių asmenų santykių (pvz., kaip valstybė galėtų žinoti apie esmines perleidžiamo turto sąlygas), be to, tokia nuostata galėtų būti suponuojama, kad valstybė organizuos vertės nustatymą. Siūlytina atsisakyti šios nuostatos arba iš esmės patikslinti.</p>	<p>įmanomų viešosios procedūros įgyvendinimo būdų netikslinga ir tai galimai pažeistų nacionalinį interesą pažeidimo procedūros metu.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad įstatymo projekto nuostata siekiama, kad naujasis viešosios procedūros laimėtojas Įstatymo pagrindu įgytų pareigą perimti ir kilnojamąjį turtą, dėl kurio perdavimo apimtį turi teisę nuspręsti buvęs nuomininkas. Tokia nuostata siekiama, kad tuo atveju, jeigu buvęs uosto žemės nuomininkas, nelaimėjęs viešosios procedūros (kadangi ateityje nebevykdys su uosto veikla susijusios veiklos), turėtų teisę rinkos kaina perleisti ne tik nekilnojamąjį turtą, bet ir kilnojamąjį turtą (pavyzdžiui, krovos įrangą) taip pat viešosios procedūros laimėtojai, o pastarasis įsipareigotų tokį turtą išpirkti kartu su nekilnojamuoju turtu. Manytina, kad, atsižvelgus į pateiktą pasiūlymą, atitinkamas rezultatas (kad nuomininkui priėmus sprendimą dėl kilnojamąjo turto, viešosios procedūros laimėtojas privalėtų tokį pasiūlytą turtą pirkti) įstatyminėmis nuostatomis nebūtų pasiekiamas.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pažymėtina, kad įstatymo projektu siekiama nustatyti, kad VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija dalyvautų nustatant turto vertę. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijai informacija apie perleidžiamą turtą bus pateikta įstatymo projekto 25 straipsnio 2 dalies 4 punkto pagrindu (tokią informaciją bus privaloma pateikti Uosto direkcijai vadovaujantis nuomos sutarties įsipareigojimais).</p>
--	---	---

	<p>4. Projekto 5 straipsniu dėstoma Įstatymo 25¹ straipsnio 3 dalis turėtų būti suderinta su galiojančio Įstatymo 31 straipsnio 2 dalies nuostatomis – turto rinkos vertę siūlytina apskaičiuoti vadovaujantis Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymu.</p> <p>5. Siūlytina patikslinti projekto 4 straipsniu dėstomą Įstatymo 25 straipsnio 7 dalį: „Perleidžiamo turto sąlygos turėtų būti nustatomos tik Įstatyme (ne Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime).“</p>	<p>Neatsižvelgta. Pažymėtina, kad turto rinkos vertė bus skaičiuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymu, tačiau nuoroda daroma į teisės aktus, o ne konkretų įstatymą, kadangi taip pat bus vadovaujama ir kitais galiojančiais teisės aktais (standartais), kurių pavyzdinis sąrašas nurodytas aiškinamajame rašte. Atsižvelgiant į tai, kad siūlomi reglamentuoti teisiniai santykiai faktiškai susiklostys ateityje ir šiuo metu nėra žinoma, kokie konkretūs teisės aktai tuo metu galios, siūloma palikti abstrakčią nuorodą.</p> <p>Neatsižvelgta. Kadangi perleidžiamas turtas priklausys privačios nuosavybės teise esamam uosto žemės nuomininkui ir bus perleidžiamas sutarties tarp esamo nuomininko ir viešosios procedūros laimėtojo pagrindu, šios sutarties sudarymo terminai ir kiti su Įstatymo projekto įgyvendinimu susiję klausimai turi būti sprendžiami įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais (Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu tvirtintinoje Viešosios procedūros tvarkoje, Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos tvirtinamoje Klaipėdos uosto žemės nuomos sutarties formoje). Visos šios nuostatos, įtrauktos į Įstatymo projektą, prieštarautų teisėkūros reikalavimams ir principams. Be to, Įstatymo projekto rengėjų vertinimu Įstatymo projekto nuostatos nustato esmines turto perleidimo sąlygas: nustatoma perleidžiamo turto apimtis (privalomai perleidžiamas visas nekilnojamas turtas, esantis nuomojamoje uosto žemėje, nuomininko sprendimu – kilnojamas ir kitas turtas), perleidimo sąlygos (t. y. turtas perleidžiamas esamam nuomininkui nelaimėjus konkurso), perleidimo procedūros esminiai elementai (pareiga apie perleidžiamą turtą pateikti informaciją, šios informacijos skelbimas viešai ir iš anksto), perleidžiamo turto vertės nustatymas (rinkos verte, kuri nustatoma vadovaujantis teisės aktais), turto</p>
--	---	---

	<p>6. Siūlytina projekte patikslinti uosto žemės nuomos sutarties įsigaliojimo momentą – šiuo metu uosto žemės nuomos įsigaliojimas nepagrįstai siejamas su susitarimu tarp esamo uosto žemės nuomininko ir viešosios procedūros laimėtojo, nors sprendimus dėl uosto žemės išnuomavimo turėtų priimti valstybė (pvz., kaip numatoma projektu keičiamoje Įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje, uosto žemę išnuomotų uosto direkcija).</p> <p>7. Atsisakytina nuostatos „jame esančiu turtu“, kadangi nuomotame uosto žemės sklype esantis turtas ir taip nuosavybės teise priklausytų nuomininkui ir galėtų būti nuomininko naudojamas, valdomas ir disponuojamas.</p> <p>8. Projekto 6 straipsnio 3 dalyje nenumatomas įstatyminis pagrindas nustatyti naują uosto žemės nuomos sutarties terminą (ko siekia rengėjai), kas indikuotų riziką, jog naujo uosto žemės nuomos sutarties termino nustatymas neatitiktų Konstitucinio Teismo jurisprudencijos, jog valstybei nuosavybės teise priklausančio turto</p>	<p>perleidimo apmokėjimo sąlygos (visiškas atsiskaitymas, išskyrus kai šalys susitaria kitaip). Kitos nuostatos dėl turto perleidimo laikytinos neesminėmis, procedūrinėmis, kurios bus vykdomos vadovaujantis Įstatymu ir įgyvendinamos Įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais.</p> <p>Neatsižvelgta. Pažymėtina, kad sprendimus dėl uosto žemės nuomos ir toliau priims valstybė (Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija) žemę nuomodama viešosios procedūros būdu. Šia įstatymo projekto formuluote nustatoma bendra taisyklė, pagal kurią žemės nuomos sutarties įsigaliojimas siejamas su tinkamu perleidžiamo turto kainos turto savininkui (buvusiam nuomininkui) sumokėjimu, tačiau taip pat suteikta galimybė ūkio subjektams susitarti dėl jau sudarytos nuomos sutarties įsigaliojimo momento, t. y. buvusiam nuomininkui palikti teisę prisiimti riziką dėl dalinio, vėlesnio ir pan. atlyginimo už perleidžiamą jam nuosavybės teise priklausiusį turtą ir taip paspartinti naujojo viešosios procedūros laimėtojo veiklos pradžią Klaipėdos uoste (žemės sklype). Galimybė susitarti dėl mokėjimo atidėjimo taip pat atitinka įprastą verslo praktiką.</p> <p>Neatsižvelgta. Siūloma formuluotė suteikia daugiau teisinio aiškumo, kad buvęs nuomininkas atitinkamu laikotarpiu turi teisę naudotis ne tik žemės sklypu, tačiau ir perleisimu nekilojamuoju, kilnojamuoju ir kitu turtu.</p> <p>Neatsižvelgta. Atitinkamas įstatymo projekto tikslinimas neatitiktų nacionalinio intereso pažeidimo procedūros kontekste, kaip tai buvo paaiškinta tarpinstituciniame pasitarime Susisiekimo ministerijoje 2016 m. balandžio 1 d.</p>
--	--	---

	<p>perdavimas kitų subjektų nuosavybėn turi būti grindžiamas įstatymu, kad įstatymuose turi būti inter alia nustatytos valstybės institucijos, turinčios teisę priimti sprendimus dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo kitų subjektų nuosavybėn, ir šių institucijų įgaliojimai perduoti minėtą turtą, taip pat šio turto perdavimo sąlygos ir tvarka (Konstitucinio Teismo 2003 m. rugsėjo 30 d., 2005 m. liepos 8 d., 2005 m. rugpjūčio 23 d., 2007 m. gegužės 23 d., 2007 m. lapkričio 23 d., 2009 m. kovo 2 d. nutarimai)</p>	
<p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2016 m. balandžio 7 d. darbo tvarka pateiktos pastabos ir pasiūlymai</p>	<p>1. Atsižvelgiant į anksčiau išsakytus argumentus (žr. TD 2016-03-25 teisinę išvadą, susitikimo LRVK ir SM metu žodžiu išsakytą nuomonę) manytina, kad turėtų būti numatyti konkretūs uosto žemės nuomos būdai. (2 str. 23 d. arba kitur), kodėl to nenustatome/negalime nustatyti nepaaiškinta ir aiškinamajame rašte.</p> <p>2. Atkreiptinas dėmesys, kad, nors Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 31 straipsnis ir numato privačios nuosavybės nekilnojamųjų daiktų, išskyrus žemę, esančių uosto teritorijoje, paėmimo visuomenės poreikiams galimybę, tačiau, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo formuojamą konstitucinę doktriną, manytina, kad toks įstatyminis reguliavimas nebūtų pakankamas. Konstitucijos 23 straipsnio 3 dalis nustato, kad nuosavybė gali būti paimta tik įstatymų nustatyta tvarka visuomenės poreikiams, Civilinio kodekso 4.100 straipsnis nustato, kad paimti daiktą ar kitą turtą, priklausančią asmeniui privačios nuosavybės teise, visuomenės poreikiams leidžiama tik išimtiniais atvejais ir tik įstatymų nustatyta tvarka. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad Konstitucijos 23 straipsnio trečiojoje dalyje nuosavybės paėmimas visuomenės poreikiams suprantamas kaip kiekvienu atveju individualus įstatymų nustatyta tvarka priimamas sprendimas dėl privačioje nuosavybėje turimo turto paėmimo, visuomenės poreikiai, kuriems įstatymo nustatyta tvarka ir teisingai atlyginant gali būti paimama nuosavybė – tai visuomet konkretūs ir aiškiai išreikšti visuomenės poreikiai konkrečiam nuosavybės objektui (1998 m. birželio 18 d., 2002 m. rugsėjo 19 d. nutarimai).</p>	<p>Neatsižvelgta. Žr. argumentus į Teisingumo ministerijos darbo tvarka pateiktą 1-ąją pastabą.</p> <p>Neatsižvelgta. Žr. argumentus į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2016 m. kovo 25 d. išvadoje Nr. NV-934 pateiktą 1-ąją pastabą.</p>

Atsižvelgiant į tai, manome, kad detalesnis nekilnojamųjų daiktų paėmimo visuomenės poreikiams reglamentavimas įstatyme jokių būdu nereikštų, kad yra taikomas visuotinis turto paėmimas ar kad kiekvienu atveju nebūtų atsižvelgiama į situacijos individualumą ir unikalumą, tačiau tokio reguliavimo įstatyme buvimas leistų, esant poreikiui, sklandžiai vykdyti turto paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą. Pažymėtina, kad siekiant išspręsti klausimą ad hoc galiojančių teisės aktų nustatyta tvarka, tokie teisės aktai turi būti priimti ir atitikti nacionalinės teisės reglamentavimą. Atkreiptinas dėmesys, kad 2016 m. balandžio 1 d. Susisiekimo ministerijoje vykusio pasitarimo metu buvo sutarta, kad Aiškinamajame rašte bus nurodyta, jog Susisiekimo ministerija ateityje parengs įstatymų projektus, detaliau reglamentuojančius turto (išskyrus žemę) paėmimo visuomenės poreikiams, o Žemės įstatymas buvo patektas kaip reglamentavimo detalumo pavyzdys.

Todėl siūlytina peržiūrėti/keisti 31 straipsnio reglamentavimą (kartu atsisakant galiojančio LRV nutarimo).

3. Kaip minėta sutikime LRVK ir SM, projektas turėtų būti tikslinamas:

- Ar keičiamo 25 str. 2 d. 3 punkte neturėtų būti nurodyta, kad sutartyje turi būti nurodyta ne tik nuomininko įsipareigojimas perleisti jam nuosavybės teise priklausančią nekilnojamąjį turtą, bet ir kilnojamąjį ir kitą turtą kaip tai numatyta nuomininko teisė pagal pildomo 25¹ str. 1 dalį, o taip pat nurodytas įsipareigojimas perkelti darbuotojus kaip tai numatyta pildomo 25 str. 8 dalyje. Be kita ko tuo tikslu 25¹ str. 1 dalyje turi būti nurodyta, kad ne tik informacija apie perleidžiamą turtą skelbiama informaciniame skelbime apie viešąją procedūrą, bet ir informacija apie nuomininko darbuotojus, kurie būtų perkeltami viešosios procedūros laimėtojai, nes iš 8 dalies seka kad laimėtojas privalo pasiūlyti esamo nuomininko darbuotojams darbo vietą, toks pasiūlymas bus privalomas ir esamam

Neatsižvelgta.

Tam, kad viešosios procedūros laimėtojas galėtų vykdyti veiklą Klaipėdos uoste, jam būtina įgyti nuosavybę į konkrečiame žemės sklype esantį nekilnojamąjį turtą (statinius), o kartu su nekilnojamuoju turtu – teisę nuomotis uosto žemę, t. y. būtent nekilnojamas turtas suteikia teisę į uosto žemės nuomą. Nuosavybė į buvusio nuomininko kilnojamąjį turtą nėra būtinoji sąlyga vykdyti su uosto veikla susijusią veiklą, todėl dėl buvusio nuomininko kilnojamojo turto perleidimo viešosios procedūros laimėtojai paliekama teisė spręsti kiekvienu konkrečiu atveju buvusiam nuomininkui. Jei jis nepageidauja perleisti kilnojamojo turto viešosios procedūros laimėtojai, šį kilnojamąjį turtą buvęs nuomininkas privalės išsivežti.

Siūlomo Klaipėdos uosto įstatymo 25¹ straipsnio 1 dalyje

	<p>nuomininkui. Bet kuriuo atveju nėra visiškai aišku ar tai laimėtojo ir nuomininko teisė ar jų pareiga, siekiant teisinio aiškumo reikėtų visas šias nuostatas peržiūrėti.</p> <p>4. Siūlytina iš pildomos 25 str. 7 dalies išbraukti „Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis“. Manytina, kad tai kaip laimėtojas atsiskaitys nuomininkui už nekilnojamąjį, taip pat kaip jau minėjau kilnojamąjį ir kitą turtą turi likti jų – laimėtojo ir esamo nuomininko susitarimo dalyku įgyvendinant sutarties šalių laisvės principą, nes nuo to priklausys kada įsigalios žemės nuomos sutartis. Kita vertus, toks reguliavimas, kai sutarties įsigaliojimas nukeliamas neapibrėžtam laikui paliekant tai šalių susitarimui kelia abejonių dėl aiškumo ir valstybės interesų apsaugos – iki atsiskaitymo (nebent šalys susitars kitaip) sutartis naujoji žemės nuomos neįsigalios, senoji nebegalios, taigi nebus pagrindo žemės mokesčiui mokėti/rinkti? Kokiu pagrindu esamas (senasis) nuomininkas naudosis tuo žemės sklypu? Ar visgi šis terminas neturėtų būti apibrėžtas - „bet ne ilgiau nei...“? Todėl manytina, kad tai turi būti aptarta šiame įstatyme.</p>	<p>nesiekama pateikti galutinio sąrašo informacijos, kuri turi būti skelbiama informaciniame skelbime apie viešąją procedūrą. Šioje nuostatoje tiesiog nurodoma, kad informacija, susijusi su turto išpirkimo sąlygomis, turi būti skelbiama informaciniame skelbime. Klaipėdos uosto įstatymo 25 straipsnio 2 dalies 5 punktas numato, kad žemės nuomos sutartyje turi būti numatytas nuomininko įsipareigojimas pateikti Uosto direkcijai reikalaujamą informaciją ir dokumentus apie pas viešosios procedūros laimėtoją perkeliamus darbuotojus. Apibendrinant, informacija, kuri turės būti privalomai skelbiama informaciniame skelbime apie viešąją procedūrą, bus reguliuojama Įstatymo įgyvendinamuoju teisės aktu – Lietuvos Respublikos nutarimu dėl viešosios procedūros tvarkos patvirtinimo.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pažymėtina, kad atitinkamos formuluotės pasirinktos siekiant užtikrinti buvusio nuomininko nuosavybės teisių apsaugą. Vis dėlto, tam, kad būtų įmanoma šį laikotarpį sutrumpinti, numatoma galimybė buvusiam nuomininkui ir naujam viešosios procedūros laimėtojų susitarti dėl ankstesnio sutarties įsigaliojimo.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad, kaip numatyta 25 straipsnio 7 dalyje, kol naujoji sutartis neįsigalioja, esamas nuomininkas toliau naudojasi žemės sklypu, nesudarydamas naujos uosto žemės nuomos sutarties.</p> <p>Paaškiname, kad uosto žemės nuomos suteikimo viešoji procedūra bus organizuojama likus keliolikai mėnesių iki uosto žemės nuomos termino su esamu nuomininku pabaigos, o viešosios procedūros sąlygose numatomas atsiskaitymo už perleidžiamą turtą terminas negalės būti ilgesnis nei nuomos sutarties su esamu uosto žemės nuomininku pabaigos terminas. Dėl to, iki šio termino pabaigos esamas uosto žemės nuomininkas naudosis uosto žemės sklypu galiojančios nuomos sutarties pagrindu, t. y. nesudarydamas naujos uosto žemės nuomos sutarties, o nauja uosto žemės nuomos sutartis nebus įsigaliojusi tol, kol nebus</p>
--	--	---

	<p>5. Kaip minėta siūlytina trumpinti ir iš esmės tikslinti 6 str. 3 dalį - nurodant komisijos sudėtį (reikalavimus), atsisakant sakinio dėl derybų tikslo, derybų vedimo (visa tai nurodyta aiškinamojo rašto 4 p. 7 papunktyje), išbraukti nelogiškus ir neapibrėžtus žodžius „kaip galima greičiau“. Aiškinamajame rašte būtina pagrįsti kodėl pasirenkamas 3 metų, o ne kitas terminas deryboms, taip pat turėtų būti paaiškintas „sutarties atnaujinimas“.</p>	<p>sumokėta turto perleidimo kaina, nebent esamas nuomininkas ir viešosios procedūros laimėtojas susitartų kitaip. Šie klausimai bus detaliau reguliuojami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu tvirtintinoje Viešosios Klaipėdos valstybinio jūrų uosto žemės nuomos teisės suteikimo tvarkoje.</p> <p>Atsižvelgta iš dalies. Aiškinamasis raštas pakoreguotas. Derybų tikslo nurodymas įstatymo projekte yra būtinas siekiant nedviprasmiškai nurodyti Europos Komisijai, kodėl organizuojamas šiuo metu galiojančių sutarčių atnaujinimas derybų metu. Pašalinus tikslą iš įstatymo projekto Europos Komisija, tikėtina, neigiamai vertintų visą siūlomą derybų procesą, kaip priemonę esamiems uosto žemės naudotojams tiesiog pasirašyti naujas uosto žemės nuomos sutartis.</p>
--	---	---

 Aplinkos ministras
 Kęstutis Trečiokas
 2016-04-11

Ministerijos kancleris

 Tomas Varpavičius
 2016-04-11

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS DEPARTAMENTO**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR. I-1340 1, 2,
23, 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 25¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS KLAIPĖDOS VALSTYBINIO
JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR. I-1340 1, 2, 23, 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 25¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI“ PROJEKTO
(TAP NR.: TAP-16-457, TAP-16-458, TAP-16-459, TAIS NR. 16-714(3))**

2016-03-25 Nr. NV-934

Vilnius

Įvertinę įstatymų projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame pastabas ir pasiūlymus:

I. Dėl Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 1, 2, 23, 25 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 25¹ straipsniu įstatymo projekto:

1. Atsižvelgiant į tai, kad Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatyme nėra pateikiama „uosto ūkio subjekto“ sąvoka, tačiau yra naudojamas terminas „uosto naudotojas“, iš pateikto įstatymo projekto yra neaišku, ar tai yra tapačios sąvokos, todėl siūlome arba atskleisti „uosto ūkio subjekto“ sąvoką, arba nuosekliai vartoti „uosto naudotojo“ terminą.

2. Įstatymo projektą siūloma papildyti nauja 2 straipsnio 23 dalimi, kurioje būtų apibrėžta sąvoka – „viešojo uosto žemės nuomos teisės suteikimo procedūra“ bei nustatyta, kad uosto žemė išnuomojama šio viešosios procedūros metu susisiekimo ministro nustatyta tvarka. Dėl šios nuostatos atkreipiame dėmesį, kad:

2.1. Civilinio kodekso 6.551 straipsnio 1 dalis nustato, kad valstybinė žemė išnuomojama Vyriausybės nustatyta aukciono būdu asmeniui, kuris pasiūlo didžiausią nuomos kainą. Vyriausybės įstatymo 22 straipsnis nustato, kad Vyriausybė remdamasi įstatymais disponuoja valstybės turtu, nustato jo valdymo ir naudojimo tvarką; Žemės įstatymo 9 straipsnis nustato, kad valstybinės žemės išnuomojimo aukciono būdu ir be aukciono tvarkas nustato Vyriausybė. Vertinant esamą teisinį reglamentavimą, atkreiptinas dėmesys, kad Vyriausybė yra nustačiusi įvairios paskirties valstybinės žemės nuomos tvarkas, įskaitant ir tarptautinio oro uosto žemės nuomos aukciono ir ne aukciono būdu tvarką (Aviacijos įstatymo 44 straipsnio 4 dalis).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta ir siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo, manome, kad žemės nuomos valstybiniame jūrų uoste tvarką turėtų nustatyti Vyriausybė. Atkreiptinas dėmesys, kad neaiškus „viešosios procedūros“ ir Civilinio kodekso 6.947 straipsnyje įtvirtinto viešojo konkurso santykis (įstatyme turėtų būti numatytas konkretus nuomos būdas). Pažymėtina, kad analogiškas pastabas yra pateikusi Teisingumo ministerija ir Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos;

2.2. Susisieikimo ministerijos pateiktame Aiškinamajame rašte nurodoma, kad sąvoka „viešoji uosto žemės nuomos teisės suteikimo procedūra“ yra pateikta įvertinti Valstybinei lietuvių kalbos komisijai. Atkreipiame dėmesį, kad pagal Seimo statuto 135 straipsnį, Vyriausybės darbo reglamento 57.12p., teikiant įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seimui įstatymo projekte vartojamos sąvokos jau turi būti įvertintos Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Tikslintina įstatymo projektu siūloma dėstyti 25 straipsnio 7 dalies redakcija:

3.1. Iš pateiktos redakcijos neaišku, dėl ko gali susitarti nuomininkas ir procedūros laimėtojas: dėl kainos mokėjimo sąlygų ir tvarkos ar dėl nuostatos, kad sutartis įsigalioja visiškai sumokėjus perleidžiamo turto kainą.

3.2. šioje dalyje nurodoma, kad iki naujos sutarties įsigaliojimo esamas nuomininkas toliau naudojasi uosto žemės sklypu ir jame esančiu turtu. Neaišku, ar su esamu nuomininku sudaroma nauja sutartis, ar automatiškai pratęsimas senosios galiojimas, jeigu taip, kokiam terminui? Koks šios normos santykis su 25¹ straipsniu.

4. Įstatymo projekte siūlome aiškiau reglamentuoti, kad viešosios procedūros laimėtoju privaloma perkelti esamo nuomininko darbuotojus. Siūlome aiškiai nustatyti, ar šios sąlygos nevykdymas gali būti pagrindas nesudaryti žemės nuomos sutarties. Svarstyтина galimybė šią 25 straipsnio dalį išskirti į atskirą straipsnį, taip pat prieš žodį „susitarimą“ įrašyti „raštišką“.

5. Pažymėtina, kad pagal Konstituciją Vyriausybė tvarko krašto reikalus, vykdo įstatymus ir Seimo nutarimus dėl įstatymo įgyvendinimo. Atsižvelgiant į tai bei į formuojamą teisinę praktiką, manome, kad yra netikslinga įstatyme apriboti Vyriausybės kompetenciją pačiai nuspręsti, ar atitinkami teisės aktai turi būti tvirtinami Vyriausybės, ar jos įgaliotos institucijos, todėl, įstatymo projekte formuluojant pavedimus, siūlome nenurodyti konkrečios ministerijos, tačiau vartoti sąvoką „Vyriausybė arba jos įgaliota institucija“ (pvz. keičiamo įstatymo 23 straipsnio 2 dalis, 25 straipsnio 7 dalis, įstatymo projekto 6 straipsnis ir kt.).

6. Atsižvelgiant į Korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio nuostatas, svarstyтина, ar neturėtų būti atliktas teisės akto projekto antikorupcinis vertinimas.

II. Dėl Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 1, 2, 23, 25 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 25¹ straipsniu įstatymo įgyvendinimo įstatymo projekto:

1. Manome, kad įstatymo projekte turėtų būti detaliau aptarta situacija, jeigu per įstatymo nustatytą terminą neįvyksta derybos arba nėra pakeičiamos šiuo metu galiojančios uosto žemės nuomos sutartys. Iš Susisiekimo ministerijos Derinimo pažymyje pateiktų argumentų galima spręsti, kad tokiu atveju, pasibaigus žemės nuomos sutarčiai, būtų svarstomas nuosavybės paėmimo visuomenės poreikiams klausimas. Atkreiptinas dėmesys, kad, nors Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 31 straipsnis ir numato privačios nuosavybės nekilnojamųjų daiktų, išskyrus žemę, esančių uosto teritorijoje, paėmimo visuomenės poreikiams galimybę, tačiau, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo formuojamą konstitucinę doktriną, manytina, kad toks reguliavimas nebūtų pakankamas. Konstitucijos 23 straipsnio 3 dalis nustato, kad nuosavybė gali būti paimta tik įstatymų nustatyta tvarka visuomenės poreikiams, Civilinio kodekso 4.100 straipsnis nustato, kad paimti daiktą ar kitą turtą, priklausantį asmeniui privačios nuosavybės teise, visuomenės poreikiams leidžiama tik išimtiniais atvejais ir tik įstatymų tvarka. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad Konstitucijos 23 straipsnio trečiojoje dalyje nuosavybės paėmimas visuomenės poreikiams suprantamas kaip kiekvienu atveju individualus įstatymų nustatyta tvarka priimamas sprendimas dėl privačioje nuosavybėje turimo turto paėmimo, visuomenės poreikiai, kuriems įstatymo nustatyta tvarka ir teisingai atlyginant gali būti paimama nuosavybė – tai visuomet konkretūs ir aiškiai išreikšti visuomenės poreikiai konkrečiam nuosavybės objektui (1998 m. birželio 18 d., 2002 m. rugsėjo 19 d. nutarimai). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir siekiant realiai pasiekti įstatymo projektu keliamus tikslus, manome, kad Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo nuostatos, susijusios nuosavybės paėmimu visuomenės poreikiams, turėtų būti detalizuotos (nustatyti visuomenės poreikiai, nuosavybės paėmimo tvarka bei atlyginimo už paėmimą tvarka (ypač atkreiptinas dėmesys į 31 straipsnio 4 dalį bei Civilinio kodekso 4.100 straipsnio nuostatas). Nustatant detalią nekilnojamojo turto paėmimo visuomenės poreikiams tvarką siūlome atkreipti dėmesį į Žemės įstatymo 45-47 straipsnius, reglamentuojančius žemės paėmimą visuomenės poreikiams.
2. Įstatymo projekte vietoj „sutarčių *atnaujinimo*“ termino siūlome vartoti „sutarčių *keitimo*“ sąvoką.

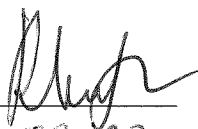
3. Įstatymo projekto 2 straipsnio 5 dalyje, atsižvelgiant į maksimalų 2 mėnesių terminą sutarčiai sudaryti ir projekto rengėjų nurodomą tikslą sutartis sudaryti kaip galima greičiau, vietoj žodžio „nedelsiant“ siūlome vartoti terminą „kaip galima greičiau“.
4. Svarstyтина galimybė įstatymo įgyvendinimo projektą inkorporuoti į pagrindinio įstatymo projektą.

Teisės taikymo skyriaus vedėjas

Dainius Petravičius

Jurgita Žilinskienė, tel. 870663979, el. p. jurgita.zilinskiene@lr.lt

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

2016-03-23

Dėl Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr.I-1340 1, 2, 23, 25 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 25-1 straipsniu įstatymo projekto

(Nr. TAP-16-457) (16-714(2))

Pranešėjas: susisiekimo ministras R.Sinkevičius

Dalyvauja: SM Vandens ir geležinkelių transporto politikos departamento direktoriaus pavaduotoja E.Vyšniauskaitė

Klausimo kuratorius:

2016 03 22

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p><u>2016-03-29</u> (data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <p><i>Sūlyti SM įvertinti FM, TM, ŽŪM ir TD pastabas. Patikslintus projektus svarstyti Vyriausybės posėdyme.</i></p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p> <p><i>2016-03-30</i></p>	<p>Papildoma informacija</p>